

SJÖBLOM, ESTER

Andungen Nalin och andra sagor : av
Ester Sjöblom.

Lindqvist
1944

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

LINDQVISTS UNGDOMSBÖCKER

ANDUNGEN NALIN

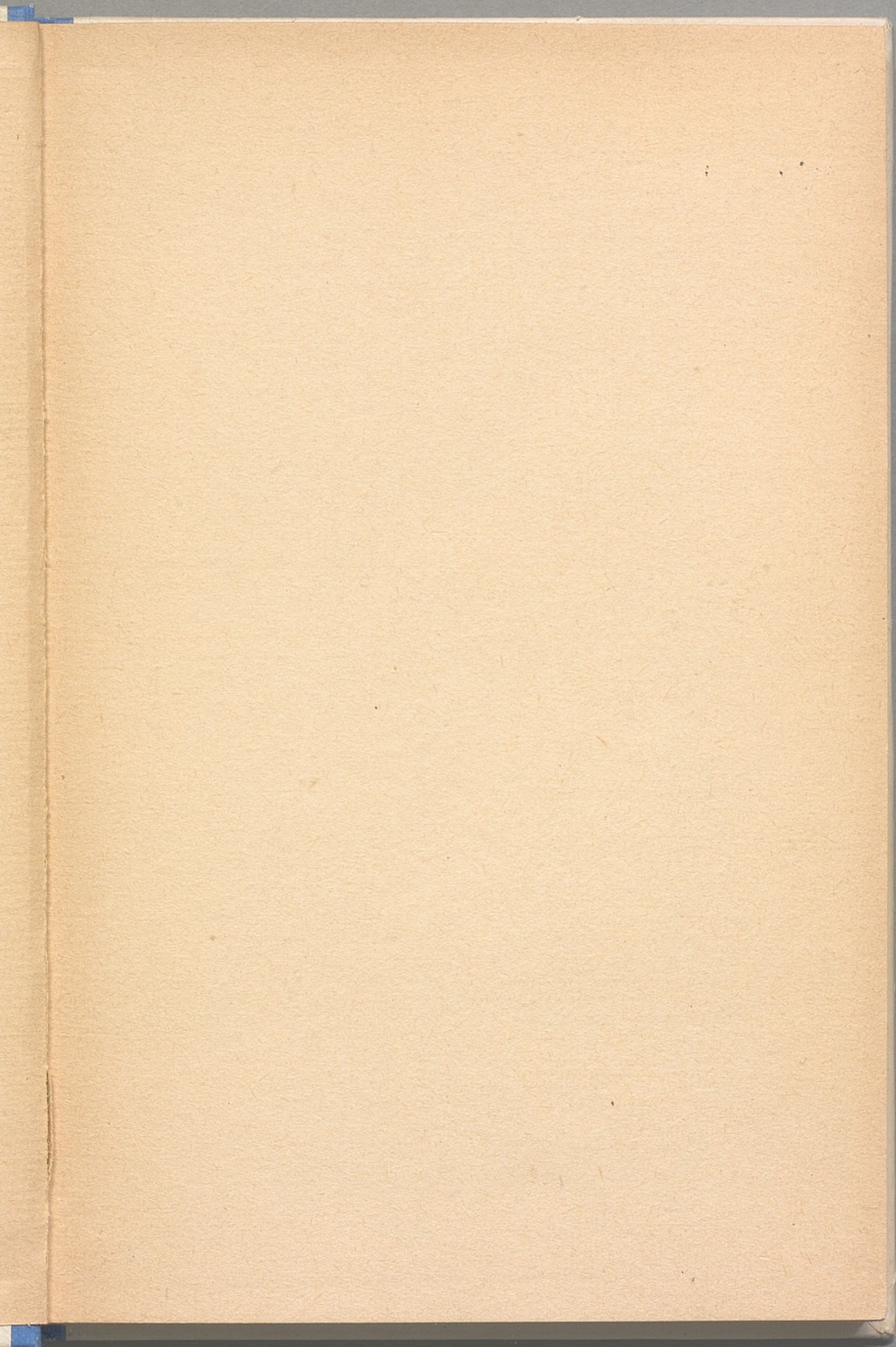
och andra sagor

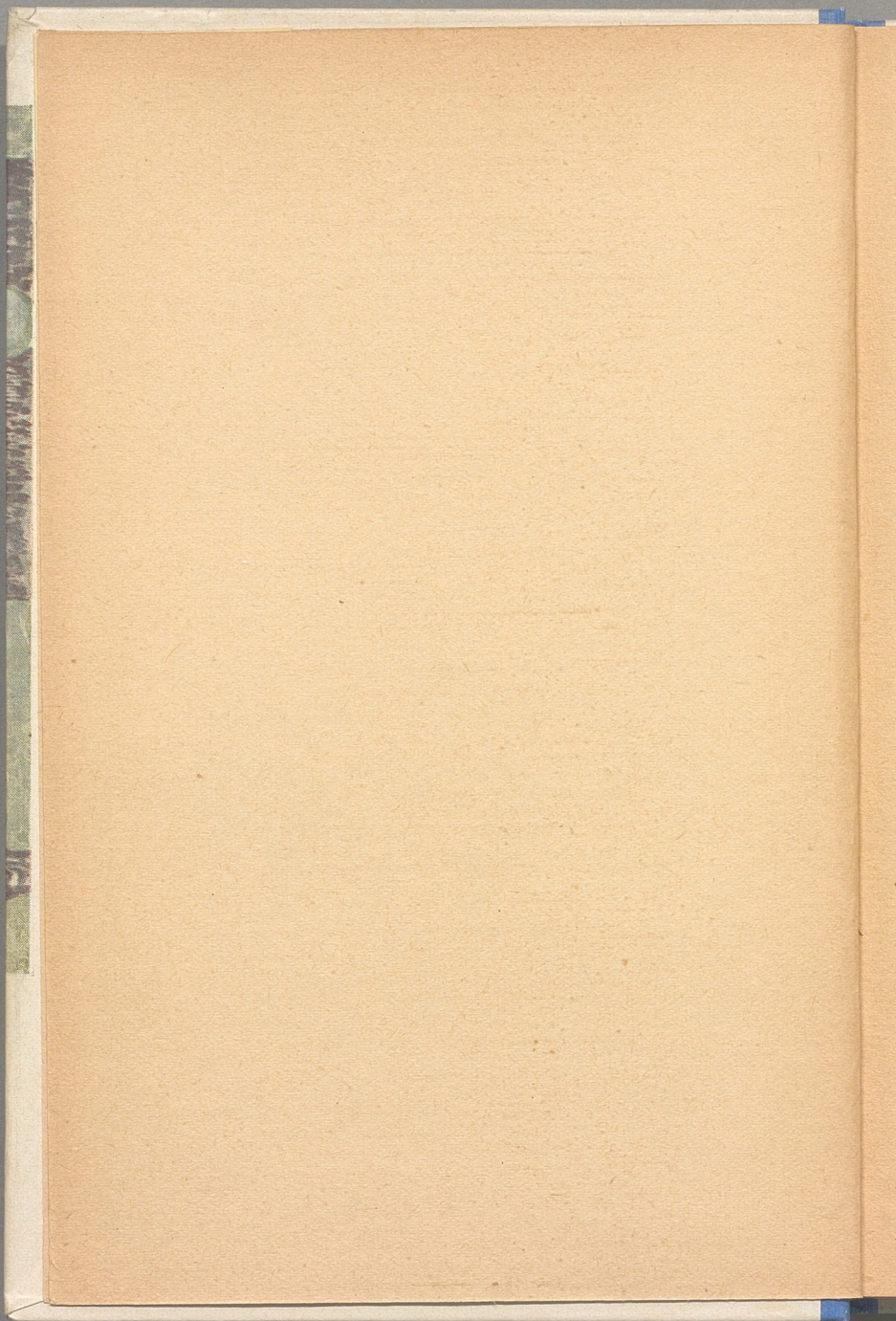
av ESTER SJÖBLOM

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

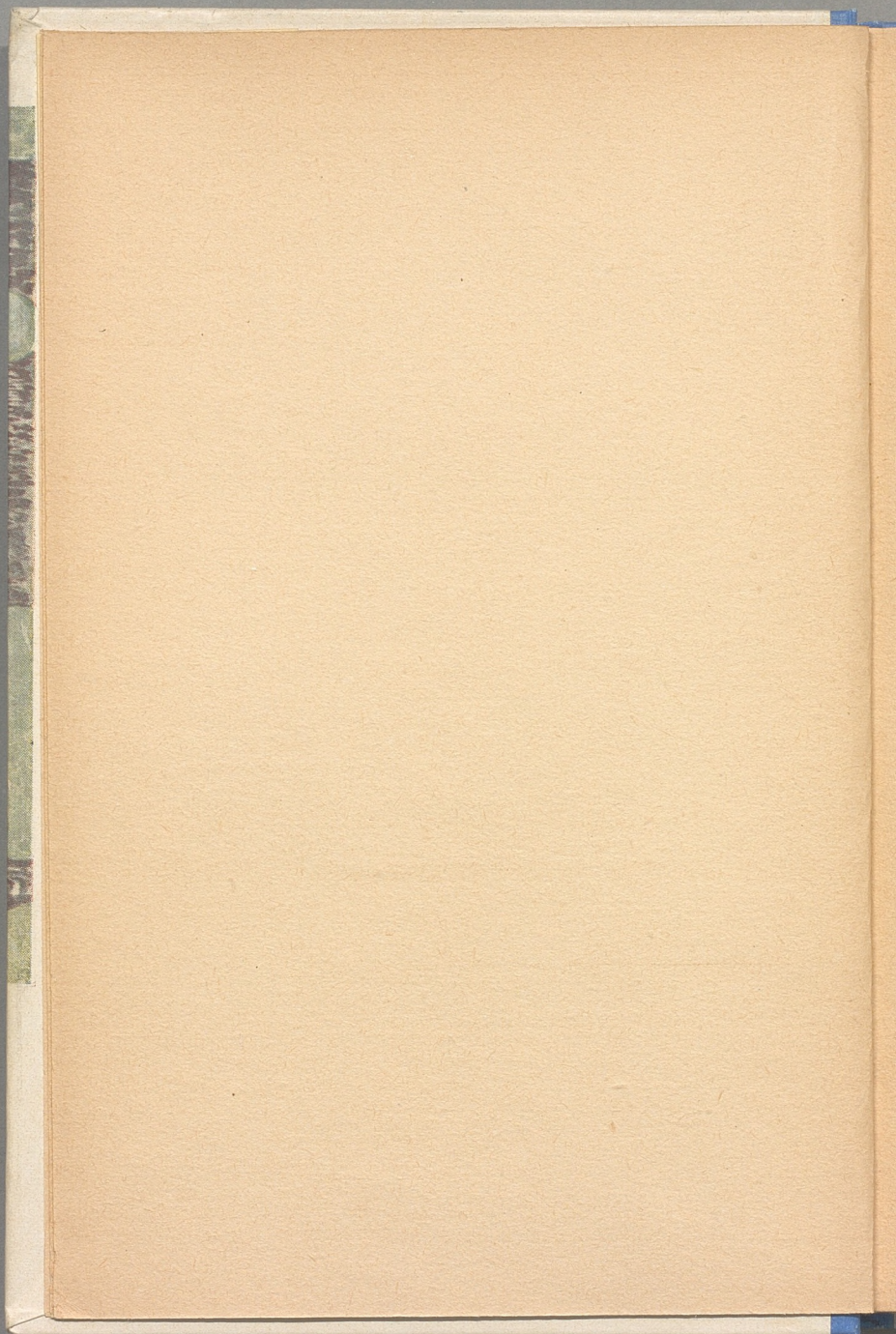
Unders.
Bamb.

+

ANDUNGEN NALIN OCH ANDRA SAGOR

ANDUNGEN NALIN
OCH ANDRA SAGOR

AV

ESTER SJÖBLOM

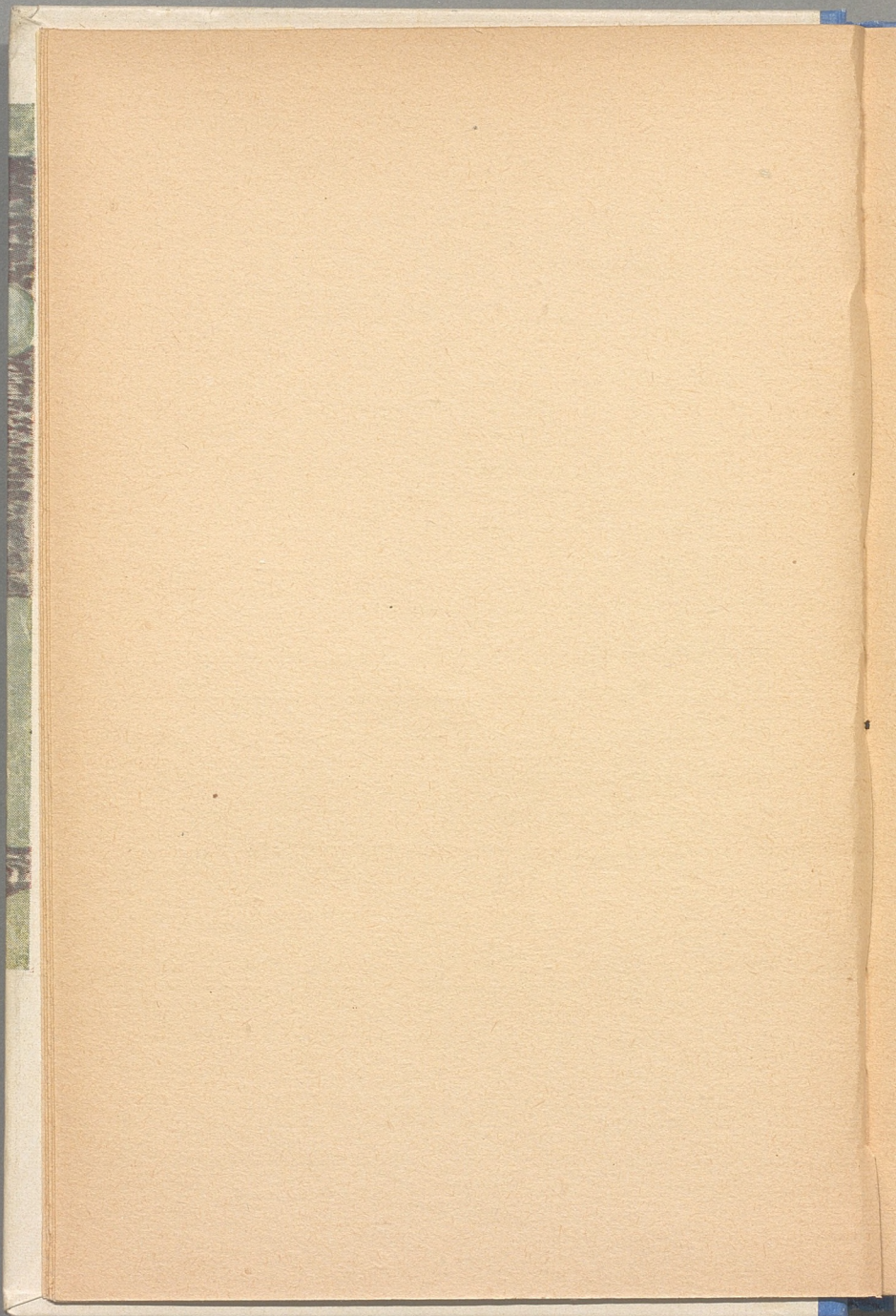
A-B LINDQVISTS FÖRLAG, STOCKHOLM

Nerikes Allehandas Tryckeri, Örebro 1944

REGISTER:

Andungen Nalin	11
I	Första äventyret
II	Vassjön
III	Vilse
IV	Åskvädret
V	Stockholmsresan
Trollskogen	47
Svedjenåvan	55
En riktig gökunge	61
Trollsländelarven	67
Titta, en hästhov	75
När våren kom	81
Borta bra men hemma bäst	91
Tritoma Tranas Debut	103
Lasse Grejhojtare	113

ANDUNGEN NALIN

Första äventyret.

En kattuggla hoade.

— Ho-o-oh, lät det alldeles över Nalins huvud. Men Nalin visste förstås inte att det var en kattuggla, ty hon var bara en liten andunge, som nyss krupit ur skalet. Hemskt lät det emellertid. Andmamman Snattra tryckte också litet hårdare och låg alldeles stilla. Förut hade hon pysslat med de andra äggen, i vilka Nalins syskon pep i väntan på befrielse.

Nalin ryste och makade sig tillrätta under mammans varma vinge och slumrade bort från alltsammans.

Ibland vaknade hon till ett slag vid att det drog så kyligt i duset. Snattra hade rest sig litet, och halvt omedvetet kröp Nalin längre in, där hon kände syskonens duniga kroppar mot sin. De hade

nu allesammans kommit ur sina skal, men Nalin funderade inte vidare över detta. Hon slumrade bara in igen i den trygga känslan av att allt var som det skulle.

Så gick natten och Nalin vaknade inte förrän de första solstrålarna stack henne i ögonen. De värmdde så skönt, när hon tittade fram mellan Snattras vingpennor. Hon betraktade intresserad de daggiga grässtråna, som vaggade svagt i morgonvinden, och lyssnade med undran på den fulltoniga fågelkören. En liten kungsfågel, som satt i en unggran alldeles intill andredet och ideligen upprepade sin lilla enkla visa, förundrade henne storligen. Den var inte ens så stor som Nalin, men tycktes ändå så gammal och förståndig. Vad kunde det vara för en skojig prick?

Nu kom alla andungarna fram, den ena efter den andra. De stultade omkring på ovana ben och försökte snappa åt sig daggpärlorna på grässtråna. Efter en stund stadgade de sig emellertid, och så småningom gick det som en dans att leka tafatt med alla småkryp de träffade på i gräset. Snattra stod med sträckt hals och uppburade fjädrar för att vid minsta tecken till fara kunna varna sina små.

Nalin var särskilt nyfiken på allt som rörde sig. Plötsligt fick hon ögonen på en liten röd myra. Det var intressant. Hon snappade efter den. Besynnerligt — myran kröp där fortfarande på marken. Nalin följde efter och försökte på nytt. Men myran kröp bara alltjämt vidare. Den var som förtrollad.

Då var det säkert roligare att ägna sin uppmärksamhet åt en liten grön fluga, som surrade mellan blommarna. Gång på gång hoppade Nalin, men flugan klarade sig alltid i sista minuten. Slutligen försvann den alldeles. Nalin tyckte bestämt att den flög in i granen där kungsfågeln satt. Men därinne såg så mörkt och ofrevligt ut. Skulle hon våga följa efter?

Ja, egentligen vågade hon faktiskt inte, men nyfikenheten segrade ändå till slut. Försiktigt stack hon in huvudet under den närmaste yviga grenen. Men usch —! Ett par långa öron klippte till och ett stort, runt öga riktades mot henne. Nalin stelnade av skräck, ty att det var en hare, som säkerligen var minst lika rädd, kunde ju inte den stackars andungen veta.

När den första förskräckelsen släppt, sprang hon ängsligt pipande ut i solljuset igen. Men där-

ute blev skräcken ännu värre. Mamma och syskonen syntes inte till. Vart kunde de ha tagit vägen? Pipandet blev allt ängsligare. Hon sprang och sprang och stannade ibland för att lyssna. Och efter en skräckfylld evighet hördes äntligen Snattras: rapp, rapp.

Nalin sprang alltjämt pipande åt det hållet, och strax kom mamma henne till mötes och snattrade bannande.

Men nu var det tid för uppbrott. Andfamiljen måste ner till gölarna, Kråkträskan som människorna kallade dem. Mamma snattrade mjukt och lockande under det hon med högt uppsträckt hals vaggade framåt genom gräset. Ungarna följde i en tät klunga. Högt över deras huvuden vajade gräsvipporna med ett svagt rassel, och därovan fladdrade talrika granna fjärilar. Nalin tyckte det verkade äventyrligt och spännande. Hon anade otaliga faror i det höga gräset och buskarna. Bäst att hålla sig så tätt efter mamma som möjligt.

Hon betraktade förundrad den stora Snattra. Först nu gick det upp för Nalin hur mamman egentligen såg ut. Hittills hade hon bara sett de stora fötterna och det tjocka dunet. Men nu visade

det sig plötsligt att mamma hade både näbb och ögon.

Snart kom de in mellan höga granstammar, som nådde ända upp i himmelen, tyckte Nalin. Här var så mörkt att knappast något gräs växte, endast lavar och mossa. Det var hemskt med detta mörker. Och så var det också de ormande rötterna. Ofta fick Nalin ta sats både två och tre gånger, innan hon lyckades komma över dem. Sedan blev det att springa ifatt de andra med hjärtat i halsgropen.

När de närmade sig gölarna, där marken slutade brant utför, blev rötterna än värre. Ungarna rullade om varandra i våldsamma kullerbyttor. Men slutligen nådde de i alla fall välbehållna stranden.

Snattra kastade sig genast i vattnet, och ungarerna följde utan betänkande med. I snabba vändningar och kast började de strax jaga mygg och andra flygfän på vattenytan. Det var roligt. Mamma hade all möda i världen att hålla ordning på dem.

Utifrån närmade sig nu ett par fåglar som var ganska lika mamma. De var bara något större och hade vackrare dräkt. Gråblå med blåsvart

glänsande huvud. Den ena närmade sig Snattra under ideligt nickande. Men mamma störtade väsande på främlingen, som måste ge sig av därifrån. Den skur av ovett han fick efter sig förstod inte Nalin. Inte heller fick hon mycket tid att fundera över saken, ty Snattra rappade ihop ungarna och simmade bort mot en tät vassrugge.

Det gick inte fort framåt. Ungarna måste ju undersöka allt som påträffades. Än var det en vattenbagge, än en vattenmätare. Ibland måste de prompt upp på näckrosbladen och spatsera. Nalin följde med blicken ett par blå sländor som i yster lek dansade över vattenytan. Då och då satte de sig på ett näckrosblad, och Nalin kilade genast dit för att snappa efter dem. Och så gick jakten allt längre bort.

Plötsligt hördes Snattras skarpa: rapp, rapp. Det susade av stora vingar i luften och en skugga seglade över vattenytan. Nalin dök djupt och simmade så fort hon orkade mot en starrtuva i närheten. Här stack hon försiktigt upp huvudet för att få sig en nypa luft. Och i skydd av starrstråna kunde hon tydligt se vad som försiggick i närheten.

Ett par stora, vita fåglar med långa vingar och

en lång vass näbb kretsade över ungarna, vilka i förskräckelsen spritt sig åt alla håll. Mamman snattrade i ett. Det låg både skräck och hot i stämman. Hon flög av och an och angrep modigt de stora fåglarna. Men de var henne alltid för snabba.

Till sin stora förskräckelse såg Nalin hur ett par av syskonen dök upp på klarvattnet mellan tuvorna. Ögonblickligen var en av de där stora fåglarna där. Ungens hjärtskärande pip skar genom ben och märg. Nalin slöt ögonen och krånglade sig allt längre in i starren. Därifrån hörde hon hur vingar piskade vattnet.

Ännu en stund fortsatte mammans ängsliga snatter. Ibland avlägset, ibland närmare. Det verkade emellertid som om den mest överhängande faran var förbi. Nalin tittade därför försiktigt fram igen. Men en vitvinge, som sett den lilla rörelsen, var genast där. Andungens hjärta stannade. Nu var det slut . . . hon slöt ögonen och lät sig sjunka allt djupare. Men ingenting inträffade. Längre, längre låg hon därnere på botten. Hon var nära att kvävas, och slutligen måste hon upp för att få luft.

Nu syntes emellertid ingen vitvinge till mera.

Det var alldeles lugnt, inte ett liv på vattnet. Inte ens mamman och syskonen. Nalin simmade på måfå bortåt närmaste vassrugge. Hela tiden ängsligt pipande. Och snart kom Snatträ henne till mötes.

Det blev ett kärt återseende. Alla ungarna hade klarat sig med blotta förskräckelsen.

Snatträ styrde nu kurs mot en liten tuvholme där vattenklöverns vita, luddiga blommor lyste så vänligt. Här skakade de av sig vattnet, Snatträ burrade upp sig och alla ungarna kröp in under hennes varma vingar, där de snart glömde äventyret med gråtrutarna.

Vassjön.

Upplevelsen med trutarna hade gjort andungarna mera försiktiga. Faror hotade överallt.

Människorna, som med varje ny dag blev allt vanligare kring gölarna, gjorde dem också funder samma. Ibland kastade de ut brödsmlor som smakade riktigt bra. Men de var dock ganska oberäkneliga, skrek och väsnades dygnet i ända. Och så hade de hundar. Stora, lurviga hundar, som ofta simmade ut i vattnet efter änderna.

Snattra tyckte också att allt bråk med de andra andkullarna började bli outhärdligt. Här fanns nu fem kullar, och det var just jämnt fyra för mycket. Dessutom flög också trutarna mera regelbundet över gölarna för att sno åt sig en läcker andunge. Varje dag måste Snattra uppbjuda hela sin erfarenhet för att skydda de sina.

Hon började nu längta efter större vatten med riktiga bladvassar. För sin inre syn skådade hon ändlösa, täta vassar där sävsångaren sjöng sina underbara melodier i sommarnätterna. Här och där glesnade vassen och små, små vattenspeglar utbredde sig som kärr i storskogen. Där hittade ungarna en myckenhet med mat, och om fara hotade var det bara till att dyka in i vassen. Visserligen lurade stora gäddor under vattenytan, feta råttor simmade omkring mellan tuvholmarna, och utanför vasskanten simmade den fruktansvärda svanen. Men helt utan faror för de små var ingen plats på jorden.

Snattra visste mycket väl att denna lockande drömsjö även fanns i verkligheten. På andra sidan skogen. Det var att gå genom ravinen. Nu på dagen skulle nog inte ett sådant företag vara så farligt.

Långsamt simmade hon med kullen bortåt viken där ett par stora, vita hängbjörkar avtecknade sig mot den mörka granskogen. Här började ravinen, som ledde till Vassjön.

Det såg mörkt och kusligt ut, tyckte Nalin, men när Snattra äntligen skulle dit, så var det bara att följa med.

Andmamman vaggade fram genom gräset, tätt följd av ungarna.

I början kände sig Nalin som en liten mygga mellan de skyhöga granstammarna. Ett högtidligt allvar grep henne, och stämningen förhöjdes ytterligare när en koltrast stämde upp sin melodiska mollstrof. Något så vackert hade Nalin aldrig hört.

Snart nog vande sig ungarna vid dunklet under träden, och Nalin började tycka att det var riktigt trevligt. Solstrålarna silade så lustiga ner genom grenverket, och där de träffade marken lyste det inbjudande. Här var också så mycket nytt att titta på. Särskilt intresserade sig Nalin för myrorna, som kröp av och an utefter stigen. Ibland snapade hon efter dem, men slutade snart med detta ty de nöp så otrevligt.

Plötsligt började marken darra så smått under Nalins fötter. Ett underligt dån nådde också öronen, och Snattra lockade samman ungarna. Dånnet blev allt starkare, Nalin höll sig därför alldeles intill modern, som visade tydliga tecken på rädsla och spänning.

— Rapp, rapp, kom det strax.

Hela kullen försvann in i ett ormbunksnår där ungarna kröp under Snattras dun. Dånnet var nu hemskt. Marken skakade som vid en jordbävning

och ungarna tittade ängsliga fram, men slöt strax åter ögonen och kröp ihop liksom för att invänta döden. Den värsta av alla deras fiender passerade — människan.

Först när sista ekot efter dånet förklingat vågade kullen åter fortsätta färden.

Så småningom började granarna glesna och stora, ihåliga ekar trädde istället. Nu gick färden utför och många vackra blommor växte på slutningarna. De kom ut på ett fält som var alldeles gult av maskrosor och i kanten växte ett tätt slånsnår, i vilket dussintals sångare hade sina bon. Här bodde de som i en fästning och över alltsammans vakade törnskatan, som just nu satt på en av de översta kvistarna. Hon kunde visserligen inte sjunga, men en god vaktare var hon. Inom ett ögonblick visste säkert hela snåret att andkullen nalkades. Liksom de också nyss blivit varskodda om ormvråken som seglade i vida cirklar över trädtopparna.

Snattra hade genast sett både vråken och törnskatan, men ansåg ingen av dem farlig för ungarna, utan fortsatte lugnt sin vaggande vandring genom ett mörkt hål i slånsnåret. Där bakom låg den trevliga vassjön.

Ungarna kastade sig genast ivrigt i vattnet och började jaga efter flygfän. Det var skojigt. Nalin dök och kände sig strax riktigt hemmastadd. Här uppenbarades en helt ny värld för henne. För första gången såg hon nu fiskar. Små fiskar, vilka glänste som silver och stora baddare. De senare skrämde henne visserligen, men nyfikenheten var dock starkare än fruktan. Gång efter annan dök hon igen.

På detta sätt råkade hon komma ett stycke från de andra, och plötsligt befann hon sig näbb mot näbb med en svart fågel, som genast burrade upp sig och joggade efter henne. Endast med nöd och näppe lyckades hon pipande uppnå Snattras beskyddande närhet.

Det var sothönan Svartis med sina tio ungar. Hon hade just kläckt denna morgon, och uppe i en ask satt kråkan Grårock och ropade ut sin förtrytelse över de förlorade äggen. Hans bästa värphöna hade kläckt. Kan man tänka sig något mera förargligt?

Nå, andungarna hade för tillfället annat att tänka på. Kvällen nalkades och de måste proviantera. Redan hade taltrasten och sävsångaren bör-

jat sina inledande strofer och en rödhake hördes också långt inne i granmörkret.

De simmade genom den stora vassen och passade under tiden på att proppa magarna fulla med godsaker. Ibland skymtade någon av Svartis stamfränder mellan vasstråna och en gång stack ett skarpnäbbat och vidunderligt doppinghuvud upp alldeles framför Nalin. Oj, vad hon blev rädd då. Men det försvann dess bättre genast igen.

Framemot kvällningen gick de upp på en liten starrholme ett stycke från stranden. Ungarna kröp villigt in under Snattras vingar och somnade.

Länge hade de emellertid inte sovit förrän Nalin vaknade av att hon kastades över ända för en våldsam stöt från Snattras fot.

— Rapp, rapp, rapp, rapp, rapp, lät det från mamman, och hela kullen störtade ut i vattnet. De snavade över varandra och pep och gnällde, ty när Snattra hade det lätet var det riktigt farligt. Men vad kunde det vara? Nalin hörde hur det plumsade och klufsade i vattnet och hur en stor kropp pressade sig fram genom vassen.

Snart syntes ett jättelikt, svart vidunder mot den ljusare vattenytan. En så stor varelse hade

En så stor och fruktansvärd varelse hade Nalin aldrig sett.

Nalin aldrig sett. Den var lika hög som träden och i den stora munnen skulle säkert hela andfamiljen försvinna som en mygga i Nalins näbb. Det var nog själva skogsfar med grenar på huvudet.

Älgen brydde sig dock inte om änderna. Han sörplade bara i sig vatten och försvann sedan i mörkret mellan trädstammarna.

Snattra rappade nu ihop ungarna och simmade längre ut i vasskogen. De var nu åter hungriga och Nalin dök gång på gång, men det var svårt att se småkrypen i mörkret. Hon petade just på en

liten snäcka, då en vattennäbbmus dök fram därnere i dunklet. Nalin flöt genast upp och skyndade pipande bort till de andra. Allting föreföll henne med ens så hemskt. Under vattnet lurade också faror. Helst skulle hon ha velat krypa upp på Snattras rygg.

Den där underliga rädslan hade gripit även de andra ungarna. De flockade sig tätt kring Snattra och följde villigt med till en annan starrholme. Däruppe kändes så tryggt och skönt. Ingen fiende kunde nu nalkas kullen utan att den syntes mot vattenytan.

Nalin hörde myggdansen över sitt huvud. Då och då fladdrade en flädermus förbi. Taltrasten höll ännu på med sitt pladder i en grantopp och en anddrake lockade surrande från andra sidan sjön. Nalin började känna sig riktigt lurig. Hon kröp intill syskonen och vaggades snart i sömn av nattskärrans spinnande visa.

Vilse.

Ungarna hade så småningom blivit litet djärvare. Under sin dans efter småkryp vågade de sig allt längre bort från Snattra, som hade riktigt svårt att hålla samman kullen.

Nalin hade dock aldrig ännu varit utanför vassskogen. Hon kände på sig att där kunde vara farligt. Och så simmade den stora, vita svanpappan därute.

Det väldiga svanboet låg som en riddarborg i vasskanten. Där låg honan och ruvade.

En dag såg Nalin en liten vippande ärla på kanten av svanboet. Den hade en mask i näbben och säkert hade den också ungar därinne någonstans. Svanen brydde sig inte om den.

— Kanske svanarna inte är så farliga, tänkte Nalin.

Försiktigt närmade hon sig. Ingenting hände. Nalin blev allt modigare. Och så kom det sig att hon plötsligt var alldeles intill det stora boet.

Men detta höll på att sluta illa. Svanpappan hade nämligen sett den lilla andungen och kom simmande med uppburrade vingar och krökt hals så skummet forsade omkring bröstet. Nalin märkte faran i sista minuten och dök djupt under boet.

Usch så mörkt det var där nere. Hon dök längre och längre in och var nära att tappa andan. Hon måste upp och snappa in luft.

Försiktigt flöt hon uppåt men stötte emot ett snärje av vasstrån. Hon var förtvivlad och väldigt rädd, dök åter djupare ner och såg då äntligen en strimma ljus. Men nu var hennes luftförråd alldeles uttömt.

Sakta stack hon upp huvudet. Ingenting farligt syntes varför hela Nalin flöt upp på vattenytan och började springa framåt medan hon pep i ett.

Svanen kom emellertid snabbt efter. Med tunga slag av de väldiga vingarna närmade han sig ungen, som åter måste dyka både djupt och långt. Ibland var förföljaren så nära att Nalin riktigt kände knäppningarna i dess näbb och var nära att

sugas ner av vingslagen. Men hon klarade sig alltid i sista ögonblicket.

Så fortgick jakten en stund, men slutligen tröttnade svanen.

Men då hade också Nalin kommit alldeles vilse. Hon pep och pep, men Snatträ hörde henne inte. Den stackars andungen simmade omkring överallt. Pipandet blev allt ängsligare och mera förtvivlat. Men Snatträ och syskonen var försvunna.

Alla sjöns fåglar tycktes också ha blivit fientligt sinnade nu då Nalin var utan moderns skydd. Sothönsen jagade henne var hon syntes och doppingarna stack efter henne med sina vassa näbbar. Till och med den stora tamgåsen, som hörde till herrgård'n kunde inte låta henne vara ifred.

Slutligen måste Nalin söka skydd under en liten brygga vid stranden. Men där bredvid vaktade både gåsfar och hans fruar.

Plötsligt hördes ett klampande över Nalins huvud. Människor kom ut på bryggan. Med hjärtat i halsgropen låg den stackars andungen inkrupen i den mörkaste vrån under bryggan. Utanför vaktade gässen och över de elaka människorna.

Ingenting hände emellertid och Nalin började så småningom lyssna till människornas snatter.

Inte för att hon förstod vad de sade, stämman var så underlig. Vad hade de egentligen att säga varandra? Jo — — —

— I dag har svanen kläckt, sade den ene.

— Jaså, blev det verkligen ungar ändå? Jag trodde annars att kråkorna lurat ifrån dem äggen, svarade den andre.

— Nej, inte alla. De hade ett kvar, och det blev en liten unge i dag. Men det var nog mera tur än förstånd. Kråkorna var ena mästare att lura dem.

— Berätta!

— Jo, ser du, i början nöjde sig kråkorna med sothöns-, dopping- och andägg. I synnerhet fick sothönsen släppa till av sina rikedomar. Kråkorna utplundrade dem alldeles, men de lade nya kullar gång på gång.

Slutligen tröttnade de emellertid. Men en enda hade lyckats undanhålla kråkorna sin sista kull och den har kläckt för en tid sedan.

När detta hade skett återstod endast svanornas, som var nästan kläckfärdiga. Kråkorna kretsade flera dagar kring det stora boet i vasskanten, men vågade sig aldrig ner. Ibland kunde gamle Grårock stryka tätt över honans huvud och kraxa vilt

och skärande. Men svanen brydde sig inte ett dugg om honom. Vad kunde också en sådan stackare göra emot de stolta svanorna?

Så tänkte säkert dessa och så tänkte också jag. Men vi räknade inte med kråkornas listighet.

En morgon fick jag höra ett fasligt oväsen bortifrån svanboet. Jag skyndade däråt och såg då Grårock och hans maka i färd med att oroa svanorna. Ja, hanen var långt borta förstås, men honan hade faktiskt måst resa sin hals och högg ibland efter kråkorna.

Så gjorde gamle Grårock en lov omkring, medan hans maka satte sig på bokanten och kraxade.

Svanhonan blev slutligen så uppretad över när-gångenheten att hon rusade efter kråkmor. Men då passade Grårock på att knipsa ett ägg. Så fortsatte de sedan. Än var det han, än hon som tog ägget. Och det hjälpte inte hur arg svanen var. Först sedan hanen hunnit fram måste det värda rövarparet dra sina färde.

— — —
Nå, nu begrep, som sagt, inte Nalin vad som sades. Hon låg där bara och var ängslig att inte de där människorna skulle gå.

Slutligen blev också hennes tålamod slut. Något

måste göras, tänkte hon, och rusade pipande ut till de båda människornas stora förvåning.

Hon simmade hastigt bortåt starrholmen, som nu skymtade mellan vasstråna, och där mötte Snattra med sitt bannande rappande.

Askvädret.

Bakom vassen låg en sumpäng, som delades mitt itu av en bäck, vilken rann ut i sjön. Bäckens var nästan helt igenväxt av svärdslior, kabbeleka, svalting, skräppa och andra sumpväxter.

Snatträ kände sedan gammalt väl till bäcken och visste också att där fanns många läckerheter för hungriga andungar. En morgon gav de sig iväg däruppåt.

Här var idel nyheter för ungarna. Grodynglet trängdes kring bleckburkar, träbitar och annat skräp som hamnat i bäcken. Där kom små gäddor, abborrar och mört som kalasade på ynglet, vilket aldrig tycktes kunna ta slut. En spov som bodde någonstans uppe bland tuvorna struttade också omkring på stranden.

Den såg då för ryslig ut med sin långa, krokiga

näbb. Nalin hade ju inte sett en sådan fågel förut, och undrade nu om den kunde vara farlig. Hon slängde en frågande blick på Snattra, vilken i en liten båge simmade förbi spoven. Men i övrigt tycktes modern inte fästa något avseende vid den. Så farlig var den nog inte i alla fall!

Det blev en trevlig dag för andungarna. Uppe på ängen gjorde de bekantskap med många underliga skapelser. Och lustigast av alla var korna. De såg ut nästan som älgen och i början var nog också Nalin litet rädd för dem. Men när hon såg att Snattra gick alldeles inpå, förstod hon slutligen att de inte var farliga.

Värre var det då med lärkungarna. Nalin hade stött på dem alldeles oförmodat i en grästuva. Hon hade jagat efter en liten röd skalbagge då plötsligt fem röda gap spärrades upp framför henne. Åh, vad hon blev rädd. Benan vek sig under henne och hon slöt ögonen och inväntade det värsta. Men när lärkmamman kom flaxande över hennes huvud och nöp till henne med sin näbb vaknade Nalin åter till liv och skyndade därifrån.

Dagen led emellertid och det blev snart tid att ge sig av till nattkvarteret på starrholmen. Snattra verkade också ovanligt orolig. Varför för-

stod inte Nalin. Men det smittade av sig. En beklämmande dysterhet lade sig över ungarnas sinnen. Något förfärligt var i annalkande — men vad?

På kvällen vältrade stora, svarta moln fram från västra horisonten. Det var kvävande hett och inte en vindfläkt satte trädens blad i rörelse. Alla fåglarna höll också tyst. Endast en rödhake försökte med en liten visa, men även han tystnade snart. Utanför vasskanten låg doppingfamiljen och flöt i lättja och oro. Ungarna hade klivit upp på pappans rygg, och själv låg han med uppsträckt hals och väntade på det ovissa. Ja, själva den stolta svanfamiljen verkade i hög grad nedtryckt.

Det mörknade allt mera. Nalin försökte gömma sig i mammans vingar, men fick ingen ro. Ett dovt muller hördes avlägset, och det gjorde henne modstulen. En kylig vindpust rev i hennes dun och stora, kalla regndroppar började falla. Regnet ökade allt mera i styrka och plötsligt skar en skarp blixtnedslagen genom luften. Änderna gick i vattnet. Men knappt hade de kommit dit förrän ett öronbedövande brak rullade över himlavalvet. Det lät

som om traktens alla berg skulle ha brakat samman. Nalin sökte sig närmare Snattra.

Regnet vräkte nu ner som ett vattenfall. Nalin visste knappt om hon låg på eller under vattenytan. Blixt på blixt fräste genom mörkret. Det brakade fruktansvärt, och i skenet av blixtarna skymtade då och då en förskräckt fågel. Ibland var det en dopping, ibland en sothöna eller en and. En gång såg Nalin själva svanpappan alldeles intill sig. Men nu var han snäll och beskedlig. Han hade annat att tänka på än en liten andunge.

Ungarna slöt sig tätt tillsammans. Vid varje blixt böjde de instinktivt halsarna mot vattnet, och när bullret kom dök de för att komma undan det förfärliga.

Nalin kände snart att det kalla, häftiga regnet hade trängt genom dunen och in på bara kroppen. Hon kände sig sömnig och slö, men det fruktansvärda brakandet höll henne uppe.

Snattra hade gripits av den allmänna förskräckelsen. Hon sökte till varje pris undkomma detta evinnerliga blixtrande och brakande. Därför styrde hon också kurs mot bryggan under herrgårdens stora lindar.

Men just som de började kravla upp på bryggan

fräste en bländande blix tätt över deras huvuden. Samtidigt brakade det till så att de mera slungades än sprang in under en tomlåda, som stod lutad mot närmaste trädstam. Nalin tyckte att både lindar och hus ramlade ihop. Småsten och grästorvor yrde omkring. Det var som om hela jorden lossnat och störtat i sjön.

Hon hörde hur människorna rusade ut från huset. De ropade hetsigt åt varandra, och alla sprang bortåt ladugården, där de slamrade och stimmade en stund.

— Det var i gödselstacken, skrek de.

Åskan hade nämligen slagit ner där utan att åstadkomma annan skada.

Men änderna måste ligga under lådan länge ännu. Först framåt midnatt upphörde regnet. Åskans muller blev allt svagare och slutligen upphörde det alldeles. Visserligen blixtrade det ännu vid horisonten. Men det var egentligen knallarna änderna var så rädda för.

Snart började också sävsångaren sin strof. Änderna kom åter fram och satte igång med en omsorgsfull toalett. Men sömnen tog så småningom överhanden, och när morgonrodnadens första förebud skimrade grönt i öster somnade ungarna under Snattras varma vingar.

Stockholmsresan.

Tiden gick och andungarna växte. De hade nu riktiga fjädrar över hela kroppen och såg likadana ut som mamman. Vingarna var utvuxna, men de hade ännu inte provat dem på allvar. Deras läte började också mera likna riktiga änders.

De ständiga grälen med dopping- och sothönsungar hade gjort dem kaxiga och självmedvetna. Trut och kråka behövde de inte längre frukta, de kunde klara sig själva. Det var egentligen endast av gammal vana de ständigt följde Snattra.

Nu började vassens vippor utvecklas. Kavel-dunets lampborstar stack upp här och var ur de tätta bladmassorna, och läcker nate flöt i massor på vattnet. I skogen stod blåbären mogna, lingenen började rodna och sensommarens fibblor lyste gula i backarna.

Dag och natt passerade flyttfåglar på väg mot södern. Ibland rastade en grupp vid sjöns stränder och Nalin fick titta litet närmare på allehanda märkvärdiga vadare. Där kom lustiga strandpipare, skogssnäppor eller spovar. Ja, till och med små vadare långt uppifrån ishavskusterna.

Grodynglet var färdigt. Som riktigt små grodor hoppade de i tusental uppåt markerna. Överallt träffade man på dem. På varje fotsbredd mark hoppade små grodor, och alla strävade uppåt. Utan rast eller ro gick färden dag och natt, precis som ett lämmeltåg. De flesta gick nog under på färden. Många trampades ihjäl av människor, andra hamnade i djurens och fåglarnas magar, ty grodkött är minsann inte fy skam.

Här höll naturligtvis också änderna sig framme. Nalin gick bredvid en ung spov, knappt så gammal som hon själv. Pappan hade rest till södern härom dagen, och mamman — hon hade rest för flera veckor sedan. Ett underligt herrskap, spovens. Mamma reser när ungarna knappast är veckogamla och överlåter hela deras uppfostran åt pappan. Sedan far han också. Och så står ungarna där alldeles ensamma.

Den unge spoven tycktes emellertid inte vara

ledsen för det. Han plockade grodor av hjärtans lust. Men plötsligt ljud en vissling uppifrån luften. Kroknäbben sträckte på halsen och svarade med samma ton. Så bredde han ut vingarna och for till väders. Nalin följde med ögonen, tills spoven försvann bakom trädtopparna i sydväst. Sedan återgick hon till grodorna och glömde bort hela historien.

Samma kväll märkte Nalin att det var ljust i fönstren på herrgården. Glada röster och skratt klingade därinnanför. Folk kom och gick, och en gång var någon nere för att se till ekorna. Aldrig hade då Nalin sett gården så levande någon kväll förut.

Men hon kände också på sig att det låg en underlig oro i luften. Snattra verkade också nervös och ville bara flyga omkring. Ungarna måste naturligtvis också följa med på dessa flygturer, som ibland utsträcktes över sjöns alla stränder. Och det gick verkligen riktigt bra.

Det föreföll också som om alla andra änder gripits av denna oförklarliga lust att flyga. Överallt mötte de andflockar i luften. Alla såg lika nervösa ut som Snattra. Deras snatter dallrade

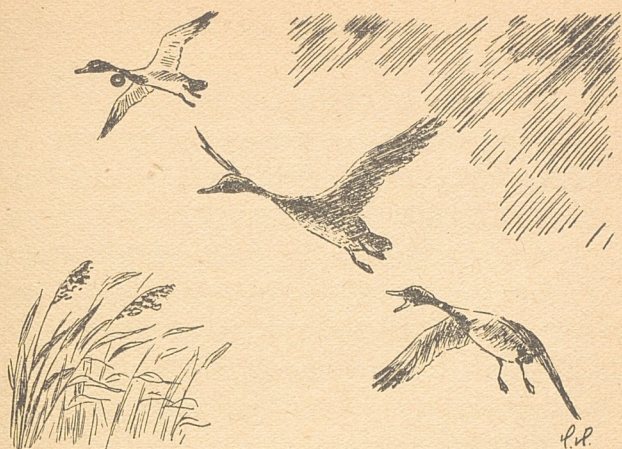
över sjön och återskallade från de blå bergen i väster.

Med det tilltagande mörkret ökades oron. Snattaras kull drog sig simmande utanför vasskanten, där Nalin skymtade flera flockar. Och ständigt plumsade nya fåglar ner i omgivningen.

Borta vid sjöns sydände hördes plötsligt ett par dova knallar. Strax efter plumsade tre änder ner alldeles intill Nalin. Hon måste hastigt flytta på sig för att inte bli påflugen. Dessa änder såg fruktansvärt uppskrämda ut och deras snatter tycktes aldrig vilja ta slut.

De där dova knallarna hördes nu från alla håll, alltid åtföljt av vinet av vingar i luften, våldsamt andsnatter och så plumsandet av fällande kamrater. Men här i vassriket utanför herrgården var allt lugnt. Hit samlades också snart sjöns alla änder.

Men lugnet skulle inte få vara så länge. Så fort den nya dagen bebådades i öster nalkades folk bryggan, ekorna sköts ut och årorna skar vattnet. Hälften av änderna lyfte genast och flög bort. Försiktigt drog sig Nalins familj längre in i vassen. Därifrån hörde de hur ekan närmade sig. Den började skära in i vassen. Änderna drog sig ideligen undan, men slutligen blev det för nervöst.

Nalin kände hur det visslade och kände ett hårt sting.

Snatträ gav till ett högt: rapp, rapp, och så flög hela kullen upp.

— Pang, pang!

Nalin hörde hur det visslade om huvudet och kände samtidigt ett hårt sting i stjärtroten. Omedvetet gjorde hon ett snabbt kast.

— Pang, pang, pang, lät det ögonblicket efter. Nalin såg hur Snatträ och några andra föll tungt mot vattnet och greps av en panisk förskräckelse. Så fort vingarna bar skyndade hon därifrån. Hon bara flög och flög. Var hon skymtade en eka eller några människor gjorde hon en stor båge omkring.

Ett par främmande änder som hon mötte snatt-
rade varnande.

— Inte åt det hållet, manade de.

Nalin förstod genast och slog följe med dem. De besökte ett par mindre gölar djupt inne i skogen. Men snart kom de galna människorna dit också och knallade på. Änderna for genast därifrån, bort över skogar och berg och små skogstjärnar. Så kom de till ett ändlöst hav, en milslång insjö med otaliga vassvikar. Här slog de ner i en lugn vik och började sörpla i sig av den fina naten.

Länge varade dock inte friden här heller. Snart hördes årslag närma sig. Men nu inväntade de inte knallarna, utan lyfte ögonblickligen och flög bort över trädtopparna.

Så gick dag efter dag under ständig oro för livet. Var de kom tycktes människorna fika efter dem. Inte ens om nätterna kunde de vara säkra på att få vara ifred. De måste alltid vara på sin vakt mot överrumplingar och kunde därför sova bara med ett öga i sänder. Så fort minsta knyst hördes tog de till vingarna under ett hiskeligt snatter.

Nalin miste snart också sina nyförvärvade kamrater, och kom då underfund med att det var bättre att vara ensam, ty då gjorde inte männi-

skorna så stora ansträngningar att komma till skott mot henne.

Först när löven började gulna avmattades det där otrevliga knallandet. Då kunde hon åter taga det mera lugnt. Hon kunde vistas längre tid på de goda matplatserna utan att någon sköt efter henne, och tillförsikten började återvända.

Men snart tog kölden i, vikarna belades med en blank isskorpa. Det blev allt svårare att skaffa föda. Då märkte Nalin att alla flög österut som om de hade ett bestämt mål. Kanske fanns där mat?

Hon slog följe med en flock. Färden gick allt längre bort över sjön, som visade sig vara vida större än Nalin någonsin trott. Då och då rastade de för att äta, men fortsatte strax igen. Så en kväll såg hon ett stort ljushav skymta mellan holmarna. Dit ställdes färden.

Efter en skarp flykt syntes också silhuetterna av torn och tinnar och skorstenar. Kamraterna började segla neråt på stela vingar. I hisnande fart bar det ner mot en svart fläck, som blev allt större och svartare ju närmare de kom. Nalin var nog litet rädd, men när de andra änderna vågade så...

Plötsligt märkte hon att det blänkte till alldeles under henne. Vatten! Strax efter plumsade hon ner bland hundratals andra änder, vilka mottog nykomlingarna med ett välkomstsnatter vars make Nalin aldrig hört.

En del kom fram för att litet närmare bekanta sig med dem. Det snatrades godmodigt och nickades i ett. Nalin och hennes kamrater var upptagna i stockholmsändernas krets.

TROLLSKOGEN

Olles hem låg alldeles i brynet av den stora skogen. Därför blev hans första intryck av världen lavklädda granar, resliga furor, fjärilar och fågel-sång. Så fort Olle kunde gå fick han också följa med sin mamma i skogen. Därinne var så mycket att upptäcka. Underliga svampar, läckra bär och vackra blommor. Ibland skrämde en uppflygande tjäder nästan livet ur honom. Ja, det var en lång rad äventyr han upplevde tillsammans med mamma.

Så småningom började han göra små strövtåg på egen hand. Aldrig så långt, ty dunklet därinne mellan granarna skrämde honom. Men det drog på samma gång, och dragningen var nog en aning starkare än fruktan.

På sin åttonde födelsedag fick Olle en stor sago-

bok med många vackra bilder av troll och älvor, mossiga stenar och höga granar. Han läste om troll, som rövade prinsessor, och om goda älvor eller féer, som bodde i blomkalkar.

— Sådant finns väl också i min skog? frågade han pappa.

— Nej, du Olle. Det är bara i sagorna. Nu för tiden finns inga troll, och inga älvor heller.

Det var ju tråkigt, tyckte Olle. Världen syntes honom plötsligt så oändligt tom och ointressant. Men nog fanns det väl troll ändå? tröstade han sig. Många tecken tydde på att de drev sitt spel om kvällarna och nätterna. Det stod ju också tydligt i sagoboken. Synd att inte Olle fick vara ute då.

Dagligen gick han omkring i skogsbrynet, medan han funderade på detta. Ofta gick hans längtande blickar djupt in mellan stammarna, och om kvällarna kunde han sitta långa stunder i fönstret.

En ljus, stilla försommarkväll var det stört omöjligt att Olle kunde somna. Genom det öppna fönstret trängde allehanda märkvärdiga ljud. Från ängarna på avstånd hördes kornknarren och en uggle hoade någonstans i närheten. Men mitt i alltsammans hördes också ett annat ljud. Ett spin-

nande, och det var detta som fångade Olles uppmärksamhet. Aldrig hade han hört det ljudet förr, men förstod ändå genast att det måste vara trollmor som spann på sin dotters brudklänning.

Tyst som en mus klädde sig Olle och smet ut genom fönstret. Nu skulle han i alla fall in i skogen för att titta närmare på trollen.

I förbifarten hämtade han en yxa i vedboden, ty han måste ha något att försvara sig med om trollen skulle bli för svåra. Dessutom visste han att trollen alltid var rädda för stål.

Snart var han inne i granmörkret och slog in på stigen mot Soåsen varifrån spinnandet hördes. Överallt prasslade det i löven, när de små skogsmössen förskräckta flydde till sina hålor, en hare skuttade tvärs över stigen och ett otal flädermöss fladdrade mellan träden. Allt detta kände emellertid Olle väl till. Han fortsatte därför helt kavat och var snart i närheten av Soåsen.

Men plötsligt var det som om allt liv stannat av. Olle skulle just gå över en liten glänta men stannade som förlamad av skräck. Besynnerligt. Han lyssnade spänt åt alla håll. Vad var det? Ett underligt skri hade nått hans öron. Det var inte särskilt starkt men gick genom ben och märg. Olle

Med en yxa på axeln begav sig Olle ut i skogen.

ryste precis som om han frusit. Åter hördes det där ljudet. Nu betydligt närmare.

— Ho, ho... ha-o, lät det. Mänskligt och omänskligt på samma gång. Olle var övertygad om att det var trollfar själv. Han kröp för säkerhets skull in i en tät buske.

Nu hördes ljudet alldeles inpå, och innan Olle ens hunnit blinka dök en jättefågel tyst ner på en sten i gläntan. Den liknade en uggla, men pojken såg bestämt att det var trollet. Inte riktigt likadant som i sagoboken, men nästan. I klorna hade den en tjäderhöna.

— Ho-ho, sade den igen.

— Ho-hio, svarades det, och så flaxade ett ännu större troll ner på stenen. De talade sedan lågmält med varandra. Olle trodde först att de talade om honom. Han skakade i hela kroppen och ångrade bittert att han någonsin givit sig av hemifrån.

Snart visade sig trollungarna också. De kröp skrikande fram ur ormbunkarna. Som uthungrade vargar kastade de sig över tjäderhönan och började slita och rycka i fjädrarna. Olle tänkte med bävan på hur det skulle gå om de fick syn på honom. Visserligen hade han ju yxan, men vad förslog den mot fyra troll?

Men de tycktes inte ha sett Olle. Efter en stund flög det ena trollet bort. Olle hoppades innerligt att de andra skulle göra detsamma, men därav blev intet. Oj, oj, oj, han var nästan gråtfärdig. Hur skulle det gå, om pappa fick veta att han rymt? Och här såg det sannerligen ut som om han skulle få stanna hela natten. Han grep hårdare kring yxskaftet. Här gällde det att handla, och handla raskt. Genom ett rådigt och modigt ingripande i rätta ögonblicket hade sagornas riddare ofta skrämt trollen på flykten. Olle ville minsann inte vara sämre.

Med ett avgrundsvrål och hotfullt lyftad yxa rusade han ut ur busken. Trollen flydde skräckslagna åt alla håll. Det stora flög bort över grannöpparna och de små snodde iväg in i mörkret på andra sidan av gläntan.

Olle visste nu knappast till sig av stolthet. Han hade ju faktiskt jagat trollen på flykten. Han var stolt som riddaren, vilken dräpt draken. Stolt över att ändå kunna tala om för pappa att trollen fortfarande fanns i skogen. Pappa . . . ja, honom hade han alldeles glömt. Tänk om han . . . Asch, inte behövde den som skrämt trollen på flykten frukta något från sin pappa.

Småvisslande begav han sig hemåt. Och lika tyst som han gått, klev Olle nu åter in genom fönstret och lade sig i sängen.

På morgonen berättade han sitt äventyr för pappa, som dock bara skrattade åt honom.

— Det var säkert inga troll, svarade han. Det var bara berguvarna vid Soåsaberget du såg. Och det spinnande ljudet kom från en nattskärria.

— Men pappa, det var troll. Jag var så nära så . . . och hörde hur de talade med varandra.

Men pappa var omöjlig. Olle drog sig sårad bort i skogsbrynet för att i ensamheten smälta förtretet. Han var mycket ledsen över pappas ständiga förnekande av sagovärlden.

Allting går emellertid över, och Olle glömde snart sin förtörnelse. Så småningom lärde han sig också förstå att pappa egentligen hade rätt. Men sina strövtåg i skogen fortsatte han med. Där var ständigt nya saker att upptäcka, ty naturen var så oändligt rik.

Olle kom också snart i en högre skola i grannstaden. Sedan kunde han ströva i sin skog endast under de stora loven, och varje sommar besökte han alltid uvarna vid Soåsen. Nu visste han naturligtvis att det var uvar, men upphörde därför

aldrig att kalla dem trollen. Och en sagovärld blev alltjämt skogen för honom. En värld där nya överraskningar alltid väntade.

I tidens fullbordan blev Olle student, kom till universitetet och reste slutligen ut på en expedition till sydliga länder.

Därifrån återvände han som en berömd man. Tidningarna var fulla med bilder dels av Olle själv och dels av hans fynd i tropikerna. Han berättade också beredvilligt om sina äventyr där nere och slutade med orden:

... men nu skall jag sannerligen ta litet semester. Hälsa på mina gamla föräldrar och trollen vid Soåsen. Ja, ni ser förvånade ut...? Men, ser ni, de där trollen var min första egentliga kontakt med naturens under. De har lärt mig älska naturen och de skall också ha sitt äreminne. Jag tänker skriva en bok med titeln: "Trollen vid Soåsen". Den kommer att handla om berguvar.

SVEDJENÄVAN

Vem känner inte midsommarblomstret. I stora, frodiga stånd med bredflikiga, ludna blad växer det massvis i dikesrenar, på ängar, i skogsbryn — överallt. Egentligen heter blomman skogsnäva och är släkt med våra vanliga fönsterpelargonior.

Vi har flera vilda nävor i Sverige. Den röda blodnävan, som blommar i berg och backar till långt frampå sensommaren, den illaluktande stinknävan och den lilla minsta sparvnävan är några andra. Men mest intressant och som den riktiga sagan full av mystik är dock svedjenävan.

Utom det att färgen är blåare, liknar den ganska mycket skogsnävan. Så långt är det alltså inte något särskilt märkligt med svedjenävan. Du finner den efter en skogseld i riklig mängd på brandplatsen. Ibland i så täta sammangyttringar att den

svartbrända marken blir alldeles täckt av de blå blommorna.

Men nästa år är de emellertid alldeles försvunna. Det finns inte ett spår efter dem, och hör du efter med folket i trakten, så kan de säkerligen tala om att inte de heller förrän efter branden sett blomman. Ja, du måste kanske färdas mitlids därifrån för att träffa på en människa som känner svedjenävan. Varifrån kom den då? Och vart försvann den igen?

Ja, ser du, där har vi det märkliga med blomman. Den kommer alltid strax efter en brand. Man kan nästan vara alldeles säker på att den kommer. Men sedan försvinner den alltid igen på samma mystiska sätt. På latin heter den också *Geranium Bohemicum*. Det första är släktnamnet och *Bohemicum* är artnamnet. Det betyder ungefär att blomman är en lösdrivare utan stadig hemvist.

Många har undrat över hur svedjenävan fått denna underliga vana. Den har också varit föremål för mycket skrock och övertro ända till långt in i dessa sena tider. Till och med naturvetenskapsmännen har rivit sina huvuden skalliga och i hemlighet undrat om inte sagan för en gångs skull talat sanning. Och vad skulle de också tro?

Ganska snart kom de underfund med att svedjenävan måste föröka sig genom frön, vilka blomman inte kunde kasta iväg mer än någon meter. Alltså borde enligt naturens vanliga ordning nya blomstånd komma upp alldeles intill det gamla. Fröna är dessutom så tunga att inte ens den starkaste orkan kunde tänkas rubba detta förhållande i nämnvärd grad. Hur kunde det då komma sig att blomman nästa gång den uppenbarade sig växte hundra, ja, kanske tvåhundra mil bort?

Visserligen kunde det ju tänkas att fåglar förde fröna med sig. Men varför just till platser där skogen brunnit? Nej, den förklaringen kunde inte vara riktig. Så återstod bara en liten blomälva eller något annat väsen i naturens tjänst, som i sin visa välvilja ville överskylla skadorna efter branden.

Vanligt folk valde att tro på blomman som ett sagoväsen, men de lärde arbetade oförtrutet vidare. Och sent omsider kom också den naturliga förklaringen.

Svedjenävens frön kan behålla sin kraft och grobarhet fast de legat i jorden hundra, hundra-femtio år, ja kanske mycket, mycket längre. Först vid den hetta som uppstår vid branden, vaknar

de till liv och gror. Nästan överallt i vårt avlånga land har väl skogen brunnit någon gång. Därför ligger också svedjenävens frön litet varstans i sin törnrosasömn och väntar på eldens livgivande kyss.

Sagan om svedjenävan var därmed dödad, men du kanske ändå vill höra den?

En gång i världens begynnelse, när skogarna var större än nu, levde en olydig åskviggen. Så fort Vår Herre vände ryggen till, passade åskviggen på att rymma ner till de jordiska skogarna, där han alltid ställde till med förödande eldsvådor.

Slutligen tog Vår Herres tålmod slut, och han sade till åskviggen:

— Om du en gång till rymmer och ställer till bränder på jorden, så kommer du att för alltid få stanna där nere. Jag skall göra dig till en blomma, som aldrig får se solen lysa annat än en kort tid efter varje skogsbrand. Då måste du stå där och skämmas.

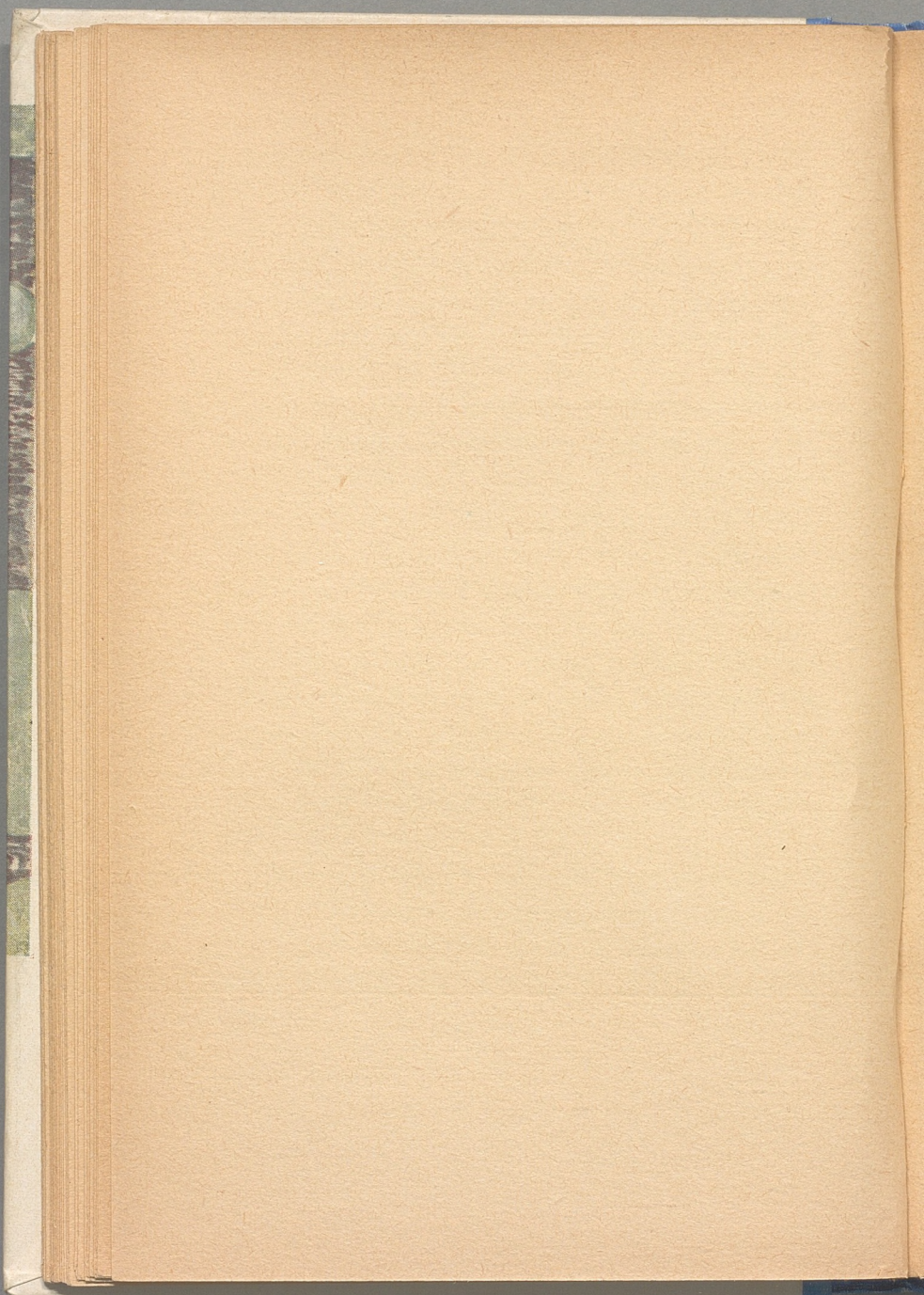
Sedan gick en tid och åskviggen var ganska lydig. Men en dag fick den se stora boskapshjordar beta i ett skogsbryn. Att skrämma dem ett tag kunde väl inte vara så farligt... bara litet grand.

Så fräste den iväg neråt under buller och brak. Djuren satte av i vild skräck. Hej, vad det var roligt. Åskviggen efter. Utan att egentligen mena något illa råkade den svedja en torrfura. Det började spraka och gnistra och inom kort stod hela skogen i ljusan låga. Djur och människor flydde för livet.

Då ropade Vår Herre från rymden. Åskviggen sjönk ner på jorden och kände en brännande hetta i kroppen.

— Nu får du stanna där du är, mullrade det från ovan.

Efter några dagar stack en liten blå blomma upp huvudet och skämdes över sitt verk. Det var svedjenävan. Och sedan dess har den alltid kommit som första växt efter en skogsbrand, såsom Vår Herres mening var. Försök inte ta den därifrån, ty den vissnar genast i vasen.

EN RIKTIG GÖKUNGE

Olle hade läst om göken i skolan. Det där att den lade sina ägg i andra fåglars bon, lämnade honom aldrig någon ro. Han funderade på detta jämt och ständigt. Den gamle skolläraren, som alltid funnit Olle så pigg och intresserad, märkte tydligt att han ofta såg så märkvärdigt frånvarande ut. Vad kunde nu detta bero på?

Jo, saken var den att Olle fått en idé. En djärv och högst ovanlig idé. Om läraren haft en aning om vad som rörde sig i pojkens hjärna, så skulle han alldeles säkert ha trott att Olle blivit skvatt galen. Men hittills hade han dock inte yppat sin hemlighet. Och ingen skulle heller få veta något förrän resultatet gjort sin entré i världen.

Olle hade alltid drömt om att få ha höns. Men

föräldrarna tyckte att detta var både besvärligt och dyrt.

— Du får nöja dig med duvorna, svarade de.

Men det där med göken hade nu, som sagt, givit honom en idé. När göken kunde få sina ägg kläckta av andra, så borde väl också hönsen kunna få det. Kycklingar kunde ju dessutom reda sig själva från första stund. Olle hade nu duvorna, och han skulle minsann lägga ett hönsägg under dem.

Frampå vårkanten tiggde han alltså av mamma ett hönsägg. Det var förresten inte så lätt som han trott.

— Vad i alla tider skall du med ett hönsägg? frågade modern.

Och slutligen måste så Olle tala om vad saken gällde. Mamma skrattade förstås åt hans galna idé och sade, att det inte skulle lyckas. Men hur det var blev hon i alla fall själv intresserad av experimentet och gav honom ägget. Han kunde ju för all del få försöka.

Olle gick då ut till duvslaget med sin skatt, tog bort två nylagda ägg för ett duvpar och placerade hönsägget i stället. Sedan satte han sig att vänta

tills duvorna skulle komma tillbaka. Hur skulle det gå?

Länge behövde han inte vänta. Hannen, som var i tur att ruva, kom strax in, vände på ägget och lade sig till rätta. Han hade ingenting märkt. Olle sprang jublande in till mamma för att berätta.

Nu blev det många och långa väntans dagar. Olle pratade knappt om annat än den blivande kycklingen. Varje dag sedan skolan var slut gick han ut till duvslaget. Till och med föräldrarna blev alltmera intresserade. Pappa hjälpte rent av Olle med att ställa i ordning en liten bur. Ty inte kunde kycklingen få vara hos duvorna mer än högst några dar, tills den hunnit stadga sig litet.

Slutligen var dock de tre veckorna till ända. En kväll hörde Olle hur det pep ur ägget. Nu var kycklingen där. Med spänning makade han undan den ilskna duvan som låg däröver. Nej, inte ännu? Men den hade gjort ett litet hål i skalet och genom detta kunde man se huvudet. Överlycklig sprang Olle in och talade om nyheten. Både pappa och mamma följde med ut.

— Nej men, detta var det underligaste jag

varit med om, sade båda två i munnen på varandra. I morgon är den ute.

Det stämde precis. När Olle på morgonen kom ut till duvslaget var kycklingen framme. Hela familjen samlades för att titta på undret. Båda duvföräldrarna var också där. Hannen kråmade sig stolt. Han körde obarmhärtigt undan alla andra duvor, om de visade sig för närgångna. Och honan hade all möda i världen med att hålla den ovanligt försigkomne ungen i balen. Ideligen ville den ut på strövtåg där omkring. Hon lockade svagt, litet gnälligt, som hon brukade göra när hennes egna ungar skulle sticka sin näbb i hennes för att få mat. Men det brydde sig inte den här om. Han pickade istället i sig av de svällda korn-gryn, som mamma satt fram på ett fat. Ja, en så duktig unge hade säkert aldrig fötts i ett duvslag.

Olle kände sig stolt som en bondpatron. Han ägde ju faktiskt en kyckling.

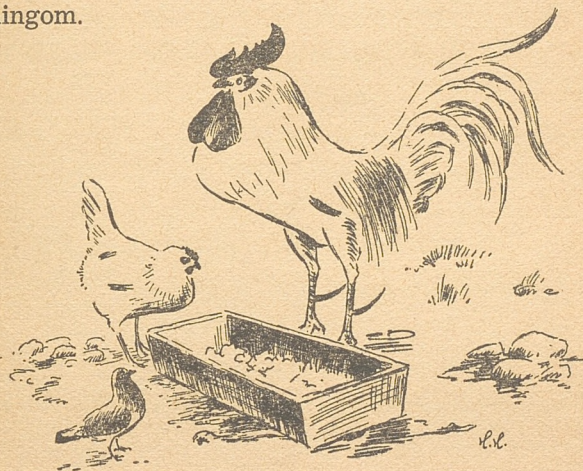
— Mamma, nu behöver du snart inte köpa ägg längre, sade han.

— Men Olle, det är ju en tupp, svarade mamma.

En tupp? Ja, då kunde det ju inte bli några ägg. Olle måste göra om experimentet tills de kunde få höns också. Tills vidare gladde han sig emeller-

tid åt tuppen. Skoltimmarna ville aldrig gå fort nog. En dag frågade läraren vad som egentligen var fatt med Olle. Då talade han om undret i duvslaget. Läraren måste gå med hem och titta, och nästa dag berättade han för de andra barnen om Olles kyckling. Ja, det var en glänsande dag för Olle. Han blev medelpunkten i allas intresse.

Nå, den lilla tuppen växte till. När den började få fjädrar släpptes den ut i pappas bur. Och en kväll, när Olle kom hem från skolan, hade pappa varit och köpt tio hönskycklingar. Så nu hade de i alla fall höns och kunde få ägg så småningom.

Av Olles lilla kyckling blev det en stor och grann tupp.

Duvföräldrarna glömde snart den underliga ungen. De värpte strax nya ägg och kläckte ur den riktiga duvungar, som låg stilla i balen de första veckorna. Och hannen var säkert stolt över dem.

Men den lilla tuppen blev stor och grann som en kung i kröningsståt. En sådan riktig bondtupp, som Olle alltid drömt om. Med guldglänsande fjädrar på bröstet.

Hur oansenlig verkade inte nu den stolte duvhannen mot sin fosterson. Uppifrån taket betraktade han ofta den store hönhövdingen och kråmade sig då som om han velat säga:

— Det där är min unge. Se så stor och vacker han är!

TROLLSLÄNDELARVEN

Solstrålarna silade ner genom insjöns vatten. De smekte sarvarnas gyttjegröna ryggar, studsade mot mörtarnas silverfjäll, väckte snäckorna, som satt fastklistrade på kaveldun- och näckrosstjälkar, och borrhade sig slutligen ner bland alger, rötter och allsköns bråte på botten.

I den mörkgröna skuggan under näckrosbladen stod gäddan Skarptand och sov. Men bara med ett öga i sänder, ty hon ville alltid vara redo, om någon läckerbit skulle komma för nära. Så hade hon stått i flera dagar och maten hade bokstavligen simmat i munnen på henne.

Sådana goddagsperioder brukade då och då återkomma, så länge Skarptand kunde minnas. De stod alltid i ett visst samband med vilda rykten om ett liv därovan, som gjorde sjöns innevånare

alldeles tokiga. Alla glömde nämligen då att hålla ögonen i vattnet. De stirrade bara ideligen uppåt i den fåfänga förhoppningen att fånga en skymt av någon varelse däruppe i tomma intet — ovan vattenytan. Och så fick de sota för sin vansinniga tro på något som inte fanns. Men detta var endast helt naturligt och rättvist, tyckte Skarptand.

Hon log överlägset för sig själv, och erinrade sig sin egen ovissa ungdom för bortåt hundra år sedan. Även på den tiden smög det där ryktet genom vattnet, och Skarptand trodde blint på det, ty hon hade ju själv sett en del som absolut måste tyda på ett liv därovan. Kanske tyckte hon också att det var en skön och tilltalande tro, som skänkte en viss trygghet.

Men så gick det som det gick. En dag fastnade Skarptand på en krok och blev uppdragen. Nå, efter en del krumbuktande blev hon visserligen åter fri, men var då mera död än levande. Det dröjde flera dagar innan hon riktigt hämtat sig från den upplevelsen.

Den hade emellertid haft det nyttiga med sig att Skarptand fått full visshet om att ingen levande varelse kunde vistas däruppe. Där fanns helt enkelt ingen luft.

Och i dessa dagar hade det där ryktet kommit i omlopp. Vem som var upphovet visste ingen riktigt. Det sades att braxen Flatbuk sett en jättelik varelse över fräkenskogen. Han hade själv berättat det för några sarvar, som sedan talat om det för löjorna, som talat om det för mörtarna, som . . . Ja, så hade ryktet gått från den ena till den andra, och när det slutligen nådde trollsäländelarven Nålöga, så var säkert ingenting fråndraget.

Den elaka ålen Nilo påstod visserligen att Skarptand hittat på hela historien för att lättare kunna få sig ett skrovsmål. Men Nilo var känd som en stor lögnare, så det var ingen som trodde på honom.

Nålöga var inte särskilt förtjust i vare sig Skarptand eller Nilo. Inte heller kunde hon med den stora braxen Flatbuk. Ja, fiskar över huvud var egentligen ena otrevliga och opålitliga varelser, som hon alltid försökte undvika. Men nu lyssnade hon i alla fall begärligt till ryktena om livet därovan. Från första stund kände hon bestämt på sig att ryktet måste tala sant. Det var något i hennes innersta, något som hon inte alls kunde förklara, som sade henne det.

Hon vickade omkring mellan näckrosrötterna

bland husmaskar och dykarbaggar, medan hon tänkte. Ibland begav hon sig upp emot vattenbrynet och klamrade sig fast vid ett kaveldun eller ett sävstrå. Långa stunder kunde då Nålöga sitta och stirra mot solen, det klara ljuset varifrån allt liv kom.

För varje dag blev dessa besök allt vanligare. Ofta kände hon en obetvinglig lust att ta steget fullt ut, följa strået efter vattnet.

— Nålöga känner nu döden nalkas, sade de andra sländelarverna. Ja, ja, nog är hon gammal tillräckligt . . .

Visst kände Nålöga på sig att hon var gammal, och att döden därför kunde komma när som helst. Men samtidigt kände hon också allt starkare att det måste vara en fortsättning på livet i en annan och vackrare värld. Det kunde helt enkelt inte ta slut så där snöpligt.

Och varifrån kom förresten alla sländelarverna? Inte lade de rom, och inte vårdade de några ungar. De yngsta fanns där helt plötsligt. Precis som om de nedkastats från ovan. Ja, det var mycket som Nålöga inte kunde få svar på.

Vad var det för mening i att få leva endast i

denna vattenvärld där alla barn fikade efter att äta upp varandra? Ett liv i grymhet och elände.

En dag blev Nålögas längtan att krypa upp starkare än någonsin förr. Hon erinrade sig en gammal saga, som berättats trollsländelarver emellan så länge vattnet funnits till.

”En underbart vacker varelse med glänsande vingar ramlade en gång ner i vattnet och förvandlades genast till sländelarv. Hon hade syndat mot solens lagar och måste nu göra bot och bättring. Längre, längre fick hon vara där och många grymheter fick hon uppleva. Men slutligen randades dagen för hennes upprättelse. Då kröp hon upp ur vattnet och somnade på ett sävstrå. Därefter kröp hon ur larvhuden och höjde sig i luften på silverglänsande vingar.”

Nålöga tänkte på sagan medan hon omedvetet kröp uppåt. När huvudet nådde över vattenytan, höll hon på att tappa andan och måste krypa tillbaka ner igen.

Men hur det var blev längtan efter visshet allt starkare. Hon kunde helt enkelt inte motstå. Resolut kröp hon därför uppåt. Det surrade i huvudet och det kändes så besynnerligt tungt och tomt häruppe. Men slutligen somnade hon.

— Nu dör jag, tänkte hon.

Men hon dog inte. En dag vaknade Nålöga åter och började krypa ännu högre på strået. Larvhamnen blev kvar där hon suttit, och med jubel i hjärtat sneglade hon på sina rasslande silvervingar. Under låg vattnet, den gamla, fula världen. Omkring strålade den nya. Underbara fjärilar och sländor fladdrade i solstrålarna och gula liljor vajade i vinden. Nålöga drog med välbehag in doften av blommorna.

— Sagan var alltså sann—!

Hon rätade ut vingarna och svävade lätt över

vattnet. Allt högre gick färden, det var sannerligen annat än att vicka omkring i vattnet. Här uppe var allt lycka och frid och skönhet.

Långt borta skymtade en annan varelse på fladdrande vingar. Den var bra mycket större än Nålöga, men den såg så trevlig ut att hon beslutade bekanta sig närmare med den.

Men när Nålöga närmade sig gjorde den ett våldsamt utfall med utspärrade klor och rovlustnaden lysande i ögonen. Den lilla sländan lyckades med nöd och näppe kasta sig åt sidan i sista ögonblicket. Så skyndade hon bort från det farliga grannskapet, men hann i alla fall se hur en annan slända blev vidundrets byte.

Först långt senare kom Nålöga underfund med att odjuret var en tornfalk.

Nå, hon fortsatte emellertid sin flykt och dalade ner mot en liten brygga som låg så rart i en vassrugge. Där satte hon sig på en uppstickande stolpe.

Nedanför simmade en andmamma med sina ungar, vilka glatt pipande for omkring som skottspolar, medan mamman höll ett vaksamt öga på deras förehavanden.

Plötsligt började hon snattra alldeles vilt och

en rödlurvig jättekropp pressade sig pilsnabbt fram genom vassen. Ungarna dök, men en blev litet efter de andra, och den lurvige öppnade sitt stora gap... Det var tillräckligt för Nälöga. Något så hemskt som detta lurviga odjur med det stora, vasstandade gapet fanns då rakt inte nere i vattnet.

Nu hade hon fått nog av världen därovan. Råven, ty det var förstås en sådan, hade gjort henne alldeles stel av fasa. Hon flög bort till sävskogen, där hon satte sig på ett strå och funderade.

— Denna värld var nog ändå den fulaste och grymmaste, tänkte hon. Ack, om jag ändå vore nere i vattnet igen.

TITTA — EN HÄSTHOV!

Utanför den stora staden låg en liten vacker äng. Ingen sådan där märkvärdighet som stod omtalad i böcker. Främlingar "for den stolt förbi", men folket däromkring älskade den. Och för barnen var den nästan omistlig.

Tidigt på våren, medan ännu snön låg kvar här och där i skuggan och nattfrosten fortfarande var stark, strålade hästhovens små gula solar mot förtjusta barnaögon.

— Nu är våren kommen, ropade barnen.

Senare kom vårlök, styvmorsviol och maskrosor. Hela arméer av vackra, gula maskrosor, av vilka de flätade kransar. Då log redan sommaren mot barnen och sångfåglarna anlände. Den ena efter den andra.

Så hade ängen legat där i alla år. Så länge far-

mor och mormor kunde minnas. Det hade själva gått här och plockat blommor och bundit maskroskransar. Ängen hade därför blivit som en del av dem själva, en nödvändig del av trevnaden i utkanten av staden.

Nu var det åter vår efter en kall vinter. De varma solstrålarna letade sig väg genom tjälen och väckte blomknopparna ur vintersömmen. Hästhoven tittade redan fram ur fjolårslövet. Men usch vad här såg otrevligt ut i år. Runt om smällde det och slamrade. En stor ångvält rullade ett stycke därifrån och några män grävde helt brutalt ner den lilla hästhovens bröder och systrar. Man höll nämligen på att göra en ny väg över ängen.

— Vad världen ändå var grym, fastän solen lyste så vackert.

Snart var det den lilla hästhovens egen tur. Den lyftes högt upp i luften, sedan blev allt svart. Det kändes som om den skulle kvävas.

— Nu dör jag, tänkte hästhoven.

Men den dog inte. Rötterna borrhade sig ner i näringsrik mylla. De sände ut trevare åt alla håll, och bredde på så sätt ut sig än mera. Den lilla blomman arbetade energiskt i sitt anletes svett,

ty den ville inte dö. Snart stack också de gröna sommarbladen upp.

— Undan stenar och grus, för här kommer vi.

Men knappt hade de fått se solen, förrän den kokheta asfalten bredde sig över dem. Mäktig och svart vältrade den ut över ängen, fördunklade solen och allt vackert.

— Huka er småkryp, för här kommer jag, röt asfalten. Ängen är min med den starkares rätt. Jag måste ha livsrum. Nu är det slut med ert lättjefulla och onyttiga liv. Världen behöver vad nyttigt är.

Men de små hästhovsbladen ville inte ge sig.

— Nog är du stark och mäktig, asfalt, svarade de. Men min tid kommer också en gång.

— Huka dig, säger jag.

Därmed stelnade asfalten till en hård, ogenomtränglig massa, på vilken tusentals bilar rullade fram. Men under arbetade alltjämt hästhoven av alla krafter för att åter nå solen. En gång när den pustade ut ett slag hördes ett rassel i närheten.

— Vem är du? frågade hästhoven.

— Jag är en champinjon och skall upp i ljuset.

— Du också? Men är du inte väl klen?

— Det beror inte på styrkan. Den som verkligen vill leva vinner alltid till sist. Även asfalten har sina svagheter.

Så fortsatte champinjonen uppåt och hästhoven återgick till sitt arbete.

Tiden gick och det blev vår och sommar, höst och vinter flera gånger om. Asfalten låg där lika mäktig, oövervinnelig och självbelåten. Den trodde säkert att blommorna var döda, och bredde övermodigt ut sig vidare. Snart skulle nog hela världen ligga under dess hårda skorpa.

Men så kom åter en vår med sol och fågelsång. En kväll, när taltrasten för första gången pladdrade borta i grantoppen, kände asfalten plötsligt hur någon sköt på underifrån. Det var hästhoven.

— Är du inte död ännu? röt asfalten. Kryp ner igen, för här kommer ingen fram.

— Får väl se, får väl se, svarade hästhoven. I morgon skall jag se solen.

— Ha, ha, ha!

Sedan blev allt lugnt och asfalten myste. Inte kunde väl detta lilla eländiga kryp göra asfalten någon skada.

Men knappt hade solen nästa dag tittat fram

förrän det åter började skjuta på underifrån. Nu mycket starkare än förut.

— Bukta dig, stolta asfalt! hördes hästhoven säga.

— Tig, din stackare!

Asfalten kände emellertid hur den bågnade. Med hela sin tyngd lade den sig över, men kraften under tycktes växa med varje ögonblick.

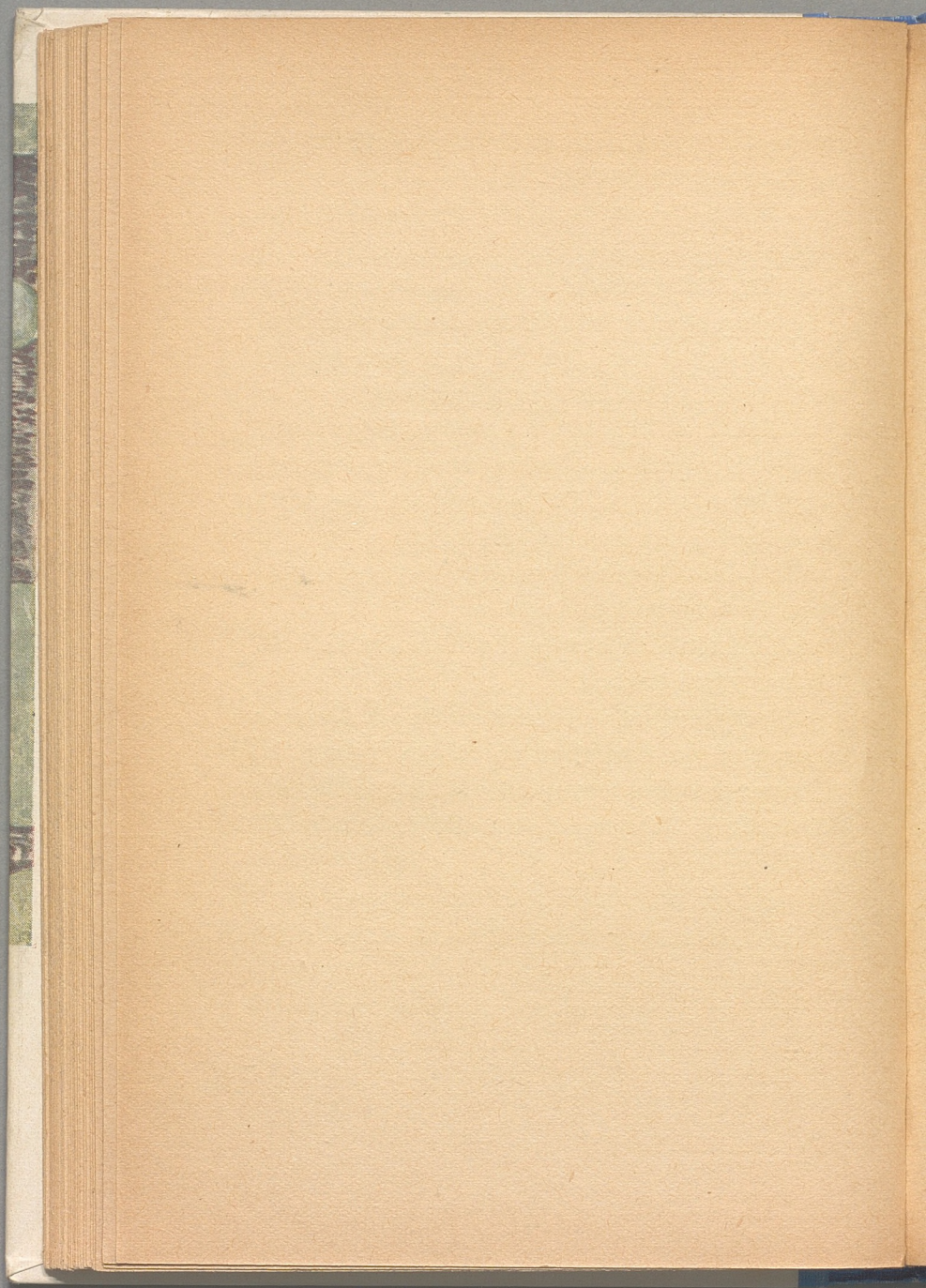
— Sprick stolta asfalt, för nu skall jag se solen!

Asfalten gjorde en sista kraftansträngning, men ingenting hjälpte nu. Det var som om dess kraft tynat bort under den stränga vintern.

När barnen kom ut lyste åter hästhovens gula blommor ur en spricka i asfalten.

— Nej, titta, en hästhov i asfalten, jublade de. Nu har våren kommit.

Och sannerligen — solen strålade och fåglarna sjöng som de inte gjort på många, många år. Fjärilarna fladdrade muntert omkring och barnen kände sig så lyckliga som om aldrig någon asfalt funnits.

NÄR VÅREN KOM

Det hade varit en riktig vargavinter med sträng köld och ofantliga snömassor. När himmelens tusentals stjärnor tänts om kvällarna, drog den isiga frostvinden fram över trädgårdar och åkerfält. Snön gnisslade under människornas skosulor, andedräkten stod som en ånga kring deras ansikten och hästarna färgades vita av frost. Men isvinden drog obesvärad vidare genom nejden, slöt plommon- och körsbärsträden i sin dödsfamn, bet genom småfåglarnas fjäderdräkt och frös deras blod till is.

Men på dagarna lyste solen. Barnen var ute i backen med sina kälkar och skidor, eller också kastade de snöboll dagarna i ände. Endast motvilligt traskade de in till kvällsmaten efter många tillsägelser. Deras ögon lyste ikapp med solen och

kinderna var som röda köttstycken. Men roligt hade de. Alla utom Lasse och Greta, som förkyllt sig och fått en ryslig snuva. De hade vackert fått stanna inne, medan de andra barnen lekte utanför. Med näsorna platträckta mot fönsterrutan följde de kamraternas förehavanden.

När vintern inte ville ta slut, fast det redan var i början av april, började emellertid människorna bli litet trötta på den. De längtade efter våren. Varje dag spanade de efter några vårlika moln, men inga syntes till. Det såg bara ruskigt och trist ut vart de än tittade.

Så en dag, när de för länge sedan givit upp hoppet, tittade några vårliga skyar upp över horisonten i söder, en ljum vind började blåsa och solens strålar värmdes som aldrig förr. Barnen tog av sina vantar och luftade fingrarna. Grodorna kröp fram ur sina vinteriden, och snart steg deras tusenstämmiga kör som ett avlägset motorsurr mot vårhimmeln.

Plötsligt vaknade också fåglarnas vårglädje. Starar och bofinkar kvintilerade ideligen från popplarna i allén och borta i skogen hördes om kvällarna trasten och rödhaken, medan en yrvaken grävling lufsade ut från sin lya.

De stora snödrivorna smälte hastigt bort, isarna upplöstes till en porös massa. Smältvattnet rann i riktiga bäckar från skogsbackarna. Här och var bildades små porlande forsar, och nere på strandängar och andra låglänta ställen samlades allt vattnet till stora sjöar i vilka gäddorna gick upp för att leka.

Då ingrep sunnanvinden allt kraftigare. Vattnet drevs bort och groddar och insekter började vakna.

Solstrålarna stack som vassa nålar genom det bruna fjolårslövet ner i jordens inre. Det blev så varmt att det ångade i luften och nere i mullen blev ett förfärligt bråk och liv. Rotstockar, frön och lökar började knuffa varandra och viska:

— Vad var det som kändes så varmt? Har det blivit vår?

Crocusknopparna tiggde ivrigt sin mor om lov att stiga upp ett tag och titta efter. Men crocusmor tystade dem. Allt skulle gå i tur och ordning. De hade ju inte heller fått sina kläder färdiga. Tänkte de då inte alls på att de måste vara riktigt fina när de kom upp på jorden?

Gamla mullvadsmor hade bråda dagar denna tid. Det var nämligen hon som sydde de små

blommornas kläder. Det yrket hade hon bedrivit hela sitt liv, och före henne hennes mor och mormor. Arbetet hade så att säga gått i arv.

Nu var hela hennes lägenhet full av tyger i alla regnbågens färger. Alltifrån rött siden för tulpanernas kåpor, blåklocksatin, sammet till penséerna och många meter varmt, mjukt ylletyg till hästhovens lilla gula blomsterstjärna. Gamla mullvadsmor suckade där hon hasade fram över golvet i sina nerkiprade tofflor. Hå-hå-ja-ja, så mycket hon hade att stå i. Och hela rummet var fullt av otåliga blondamer som ville prova.

Men mullvadsmor hade också annat att tänka på. Först måste hon ut i köket till sina grytor ett tag. Därute kokades nämligen alla de parfymersom hon brukade stänka över blomflickorna, innan de iförda sina nya kläder lämnade hennes lägenhet. Hon rynkade på näsan över den första grytan.

— Jo, jag kunde just tro det . . . det måste mera kryddor i häggdoften.

Hastigt dök hon ner i en burk och drog upp en handfull krossade nejlikfrön som hon slängde i grytan. Så gick hon vidare och lyfte på locket till liljekonvaljparfymen.

— Aah! Fin! Jo, den skulle man få stänka i

x.v.

Mullvadsmor höll på att koka blomdoftsparfym.

pälsen. Men sådana finheter är ju inte till för en gammal gumma förstås. Hon lade sakta på locket och gick vidare.

Men nu hade de unga blomdamerna tröttnat på att vänta längre. De stormade ut i köket och omringade mullvadsmor.

— Nu vill vi ha våra kläder, vi vill ha våra kläder, ropade de med en mun. Söta tant Mullvad, tänk på att vi måste upp i solen snart.

Mullvadsmor bara skrattade och hötte åt dem med sitt långa finger.

— Lugna er, kära hjärtanes, lugna er. Ni hinner så bra. Om ni kommer upp för tidigt nyper bara frosten näsan av er.

Men flickorna drog ut henne i rummet igen. De pladdrade om sina erfarenheter från förra våren och undrade hur det skulle bli i år. De jämförde tyger och modeller och tyckte alla att de aldrig varit så vackra som i år. Endast tulpaner och narcisser satt tysta och reserverade på sina stolar. De var ju också så stolta och förnäma att de inte gärna ville nedlåta sig till att pladdra med vem som helst.

Och mullvadsmor gnodde i sitt anletes svett, natt och dag. En dag kom sälgmor in och beställde

pälsar till sina små. Det var sannerligen i sista minuten, ty hennes barn var bland de allra första som skulle upp. Mullvadsmor, som just höll på att sticka ut broderimönstret till gulmårans spetsmantilj, blev förargad över att bli hindrad igen och fräste snävt:

— Kan det då aldrig bli slut på de där dumheterna. Inte skall väl de stackars barnen behöva gå i päls, när alla andra klär sig i siden och sammet.

Men sälgmor, som var rödnäst och hes, hade varit med om många vårar i sina dar. Hon visste vad hon visste.

— Våren skall bli kall och blåsig, och då är det skönt med en päls. Hur skall en sådan där stackare klara sig, om det blir snö och frost, sade hon och pekade på snödroppsflickan, vilken just stod och provade sin lilla krinolin. — Nej förkylning och bröstvärk blir nog slutet på den visan, tillade hon vasst och lämnade rummet med förorättad min.

De små blomflickorna fnittrade bakom hennes rygg. Till och med tulpanerna drog litet på sina förnäma munnar. Men hästhovflickorna var allra värst. De slog sig för knäna och skrattade:

— Päls i april, päls i april! Vilken blomma vill gå med päls i april?

Men samma kväll hade mullvadsmor gjort den lilla snödroppflickans klänning färdig. För säkerhets skull hade hon fodrat den med grönt ylletyg i livet.

— Det gör vad det kan till värmen, sade mullvadsmor världsvist.

Den lilla snödroppen var den första av alla blommor som skulle upp på jorden och hälsa våren välkommen. Redan nästa dag gav den sig iväg efter att ha tackat mullvadsmor för all hjälpen. Hon glömde inte heller att kyssa hästhovflickorna på kinden eller att niga för de förnämre blomdamerna. De små sälgbarnen tog hon i famn och kramade. Deras pälsar var redan färdiga, och nu satt de i en lång rad och väntade på sin mamma.

Så började snödroppen tränga upp genom jorden. Det tog sin tid. Hon var ju så späd och liten, men till slut var hon i alla fall uppe. Men hu, vad det var kallt! Stora, grå moln hade samlat sig framför solen och den lilla snödroppen frös fruktansvärt i sin tunna klänning.

— O, vad jag fryser, klagade hon och tryckte ner sitt gröna huvud i den fina klänningen.

— Ja, där ser du. Vad var det jag sade? hörde hon i detsamma från sälgen, som sträckte sina grenar högt över snödroppsflickans huvud. — Sådana dumheter . . . gå i balkläder nu i kylan . . . nej, päls skall det vara.

Men just då gled molnen undan och solen strålade med full kraft ner på snödroppen. Det kändes med ens så varmt och skönt att den lilla blomman glömde bort kylan nyss. Lycklig och nöjd rätade hon upp den slanka stjälken och befriade sin vita klänning från det gröna höljet.

I detsamma kom Lasse och Greta utspringande på gårdsplanen. Det var första dagen de fått vara ute. Ystra och nyfikna sprang de och tittade överallt. Greta löpte runt grusgångarna och till sist sneddade hon över gräsplanen. Under sälgen stannade hon och slog ihop händerna.

— Lasse, Lasse, skrek hon förtjust. — En snödropp har kommit upp. Det är den jag fick sätta i höstas. Min snödropp har kommit först av alla blommor. Åh, så snäll den var, och så vacker den är.

Snödroppen, som hörde vad barnen sade, svälde av glädje. Tur i alla fall att jag inte beställde

päls, tänkte hon. Då hade inte Greta kunnat känna igen mig.

Och hon bredde ut de smala, gröna bladen medan en svag vind blåste ut den vita kjolen. Och just i detsamma var det riktigt vår.

BORTA BRA, MEN HEMMA BÄST

Mitt i det bländande solskenet utbredde sig ängen. Massor av gullvivor stack upp sina lysande huvuden ur det gungande gräset och längre upp mot bergskanten glödde tjärblommorna. Tvärs över ängen flöt en liten bäck som dansande och hoppande kastade sig över stenar och grus. Den hade inte någon värdighet, bäcken. Den omfamnade utan att fråga om lov de raka, stela svärdslijorna, reste sig upp och kysste kabbelekan mitt på den gula munnen och rusade sedan vidare under munter sång. Blommorna skakade förebrående på sina huvuden, men kunde ändå inte allvarligt bli förargade på bäcken. Han var ju så glad och putslustig.

— Han är då för söt, suckade kabbelekan. Hon

tänkte på att det var henne och ingen annan, som bäcken kysst.

— Lika söt som västanvinden, tillade fackelrosen och blev ännu rödare än hon var förut.

När fackelrosen talade om västanvinden böjde alla blommorna sina huvuden instämmande. De mindes en dag för länge sedan, ja, det hade nästan bara varit vår då. Västanvinden hade kommit flygande över ängen. Han hade tagit om fackelrosens midja och dansat runt med henne. Kanske han också viskat hemligheter i hennes öra? Det visste nu inte blommorna, ty fackelrosen talade aldrig om det. Men de trodde så, när de såg hennes heta rodnad.

Och sedan den dagen väntade fackelrosen beständigt på västanvinden.

— I morgon, viskade hon förhoppningsfullt för varje ny dag.

Men västanvinden kom inte. Han skickade i stället sin bror östan, som inte alls brydde sig om fackelrosen. Han hade andra svärmerier att tänka på.

Mitt ute på ängen vidgade sig bäcken till en liten göl full av vass och videbuskar. Här brukade ett andpar hålla till på en starrtuva, och nere

i vattnet kilade spigg, vattenödlor, dykarbaggar och andra konstiga djur omkring. Långbenta skraddare hoppade ibland över vattenytan och trollsländornas puppor hängde i vasstråna. Men framför allt fanns där naturligtvis grodor. Ängen och trakterna däromkring hade väl alldeles svärmat över av grodor, om inte kråkorna funnits. Glupska som alltid satte dessa nämligen i sig det mesta av grodrommen. Grodorna hatade därför kråkor med ett vanmäktigt, ilsket grodhat.

Under en av vassruggarna bodde en grodfamilj, mamma, pappa och två barn. En flicka och en pojke.

Den lilla grodflickan var en flink och snäll tös, som hjälpte sin mor med allt i hushållet. Hon lärde sig fort hoppa omkring och att kvickt slänga ut tungan för att fånga flugor och mygg. Hon var en prydnad för sitt kön, tyckte mamman. Och säkert skulle hon bli bortgift med någon ståtlig grodherre, när den tiden kom.

Annat var det med sonen. Han var både lat och slarvig. Mamman var inte alls nöjd med honom.

— Hur skall det gå för dig Pelle, brukade hon säga. Aldrig har jag då sett en grodpojke som är så lat som du. Alla töser skrattar åt dig. Och jag

vet inte en enda, som skulle vilja gifta sig med dig. Din lättja och okunnighet gör oss till ett åtlöje för hela grodfolket.

Hon talade emellertid för döva öron. Pelle bara låg och dåsade i vattenytan.

En dag vaknade han dock ur sina drömmier. Han hade suttit och sett på hur en trollslända kruptit ur puppan, brett ut sina silverglänsande vingar i solen och flugit bort. Något så vackert hade han aldrig förr sett. Och just i detsamma började grodmamman sitt förmaningstal. Varför skulle hon då alltid bråka? Världen var ju så vacker, och han älskade den med hela sin lilla grodsjäl.

— Seså, mamma, bad han, var nu inte ond igen. Det är så roligt och skönt att sitta och titta på allt vackert. Varför skall man arbeta och trötta ut sig? Vi har ju allt vad vi behöver. Mat i överflöd och en bra bostad. Och vad grodflickorna beträffar, så bryr jag mig inte alls om dem. Jag skall gifta mig med en blomma, när jag blir stor.

Men nu blev grodmor arg på allvar.

— Har du då blivit rent tokig, pojke? skrek hon. Tänker du dra skam och nesa över oss allesammans med din halsstarrighet! En blomma — jo, jag tackar jag! Nog kan de vara vackra att se på

Pelle skuttade ut i solskenet och började sin vandring.

alltid. Men de är då rakt ingenting för dig att tänka på. Och förresten tror jag inte att någon blomflicka vill ha dig. Nej, håll dig till ditt eget släkte, om du vill ha framgång i livet. Och laga nu att du tar dig till med något nyttigare än sådana där tokerier.

Men Pelle brydde sig inte ett dugg om vad hans mamma sade. Han bara längtade upp i backen till blommorna. Varför skulle han behöva vara här nere i vattnet, när han nu inte trivdes. Han ville bort från kärret med dess millioner mygglarver och annat otyg. Usch, vad här var vämjeligt! Inte en matsmula kunde han få ner. Han magrade och skinnet började skrumpna som på en gammal grodmorfar.

Tidigt nästa morgon vaknade Pelle vid att solen sken honom i ansiktet. Yrvaken satte han sig upp i sängen och gnuggade ögonen. Föräldrarna och hans lilla syster sov ännu. Lätt kunde han alltså smita ut, om han ville. Men han måste vara försiktig så att ingen vaknade.

Han slätade ut bädden, som var gjord av frisk, grön nate. Sedan skyndade han ut i skafferiet. Till all lycka fanns det kvar litet flugben sedan före-

gående middag. Det kunde vara bra att ha med på färden, tyckte Pelle och skuttade ut i solskenet.

Därute glittrade dagdropparna som silver. Pelle jublade. Detta var då tusen gånger bättre än att ligga och dåsa bland mygglarverna i det smutsiga kärrvattnet. Ivrigt hoppade han uppåt ängen. Alla blommorna böjde sig framåt och viskade:

— Nej, men Pelle, vart tänker du ta vägen?

— Jag vill inte sitta hemma hos mamma längre. Det blir man bara sur av. Nu skall jag ut och pröva lyckan. Och jag tänker skaffa mig en fru också. En fin blomfröken. Kanske du vill gifta dig med mig? frågade han fackelrosen.

— I morgon, i morgon, viskade hon för sig själv och viftade med sina svartnade blad.

— Det är västanvinden hon talar om, sade blommorna till den förvånade Pelle.

Ett ögonblick satt han och tittade på fackelrosen, men sedan hoppade han vidare uppåt ängen. Nej, fackelrosen var nog ingenting för honom att tänka på. En trevligare fru måste det allt vara. Men först skulle han äta frukost. Hungern gjorde sig nämligen påmind.

I skuggan av några liljekonvaljebblad satte han sig och började äta av matsäcken. Aldrig förr

hade mat smakat så bra. Han åt med glupande aptit. Sedan torkade han sig belåten om munnen och sträckte ut sig för att sova ett tag. Morgonen hade ju varit ovanligt ansträngande.

Men just som han skulle till att sluta ögonen hördes ett klingande skratt. Ögonblickligen var Pelle på benen igen.

Där stod den sötaste lilla blomflicka han någonsin skådat. O, vad hon var näpen.

— Vad heter du? frågade han.

— Inte för att jag tycker det angår dig precis, men annars heter jag Veronica, svarade hon och såg på Pelle med ögon som var lika blå som hennes klänning.

— Veronica, Veronica, sade Pelle efter. Det var ett vackert namn. Du är väl den vackraste blomman på hela ängen? Vill du gifta dig med mig?

Men nu började blomflickan skratta än värre.

— Du är lustig du, fnittrade hon. Om jag är ängens vackraste blomma, så är du den fulaste groda jag någonsin sett. Tror du verkligen att jag skulle vilja gifta mig med en sådan fuling? Vet du då inte att jag tillhör en mycket förnäm familj? Nej, jag skall gifta mig med en apollo-

fjäril. Antagligen skulle han få slag, om han visste att jag pratade med dig.

Nu blev Pelle ledsen.

— Du är en elak flicka, sade han. Lika ouppfostrad som du är vacker. Men det finns väl andra . . .

— Ja, lycka till då, svarade Veronica. Kom förbi här med din brud, så får jag se hur den ser ut som vill ha dig.

Men Pelle svarade inte på detta. Med tungt sinne fortsatte han sin vandring. Aldrig hade han trott att en liten blomflicka kunde vara så elak. Men han skulle nog visa, att han kunde få en fru, som var minst lika vacker som hon.

Ingen tycktes emellertid vilja ha Pelle. Han friade till gulmåra, duvkulla och törnros. Gulmåran bara skrattade, duvkullan låtsades inte höra honom, men törnrosen blev så ond att hon fräste:

— Har du då ingen skam i kroppen? En sån slyngel . . . kommer du verkligen på allvar och friar till mig . . . mig. Jag som är blommornas drottning. Skäms på dig!

Pelle flydde förskräckt för hennes skarpa taggar. Nu började han känna sig både missmodig

och trött. Den här färden blev visst inte så rolig, som han tänkt sig.

— Om jag ändå stannat hemma, suckade han. Mamma hade nog rätt i alla fall? Nog är en grodflicka bra mycket snällare än de här argbiggorna.

Just som Pelle satt och funderade på detta, fick han se ett par stora, tvåbenta varelser komma emot sig. Genast visste han att det var människor. Två pojkar som han väl kände igen. De brukade ofta ligga på magen på den lilla spången, som gick över bäcken. Än brukade de peta med käppar i vattnet, ibland tog de av sig skorna och vadade omkring i gyttjan.

De såg fruktansvärt hemska ut nu, när de närmade sig. Kvistar och barr knakade under deras fötter och jorden darrade som vid ett åskväder. Plötsligt stannade den ene.

— Se där, en groda, ropade han och pekade på Pelle. Den tar vi med oss hem. Den blir bra att ha. Så tog han Pelle och stoppade honom innanför blusen.

Pelle höll på att svimma av fasa. Vad tänkte de elaka pojkarna nu göra med honom? Aldrig mer fick han väl återse sina föräldrar och sin lilla

syster? Men vad skulle han också hemifrån att göra?

Men pojkarna skyndade glada hem med sin fångst. När de kom uppför trädgårdsgången, ropade de ivrigt åt sin mor, som satt och stickade i trädgården:

— Mamma, mamma, vi har en groda. Vi ska göra ett akvarium.

— Vad säger ni? En groda . . . ett akvarium . . .

— Ja, med fiskar också förstås.

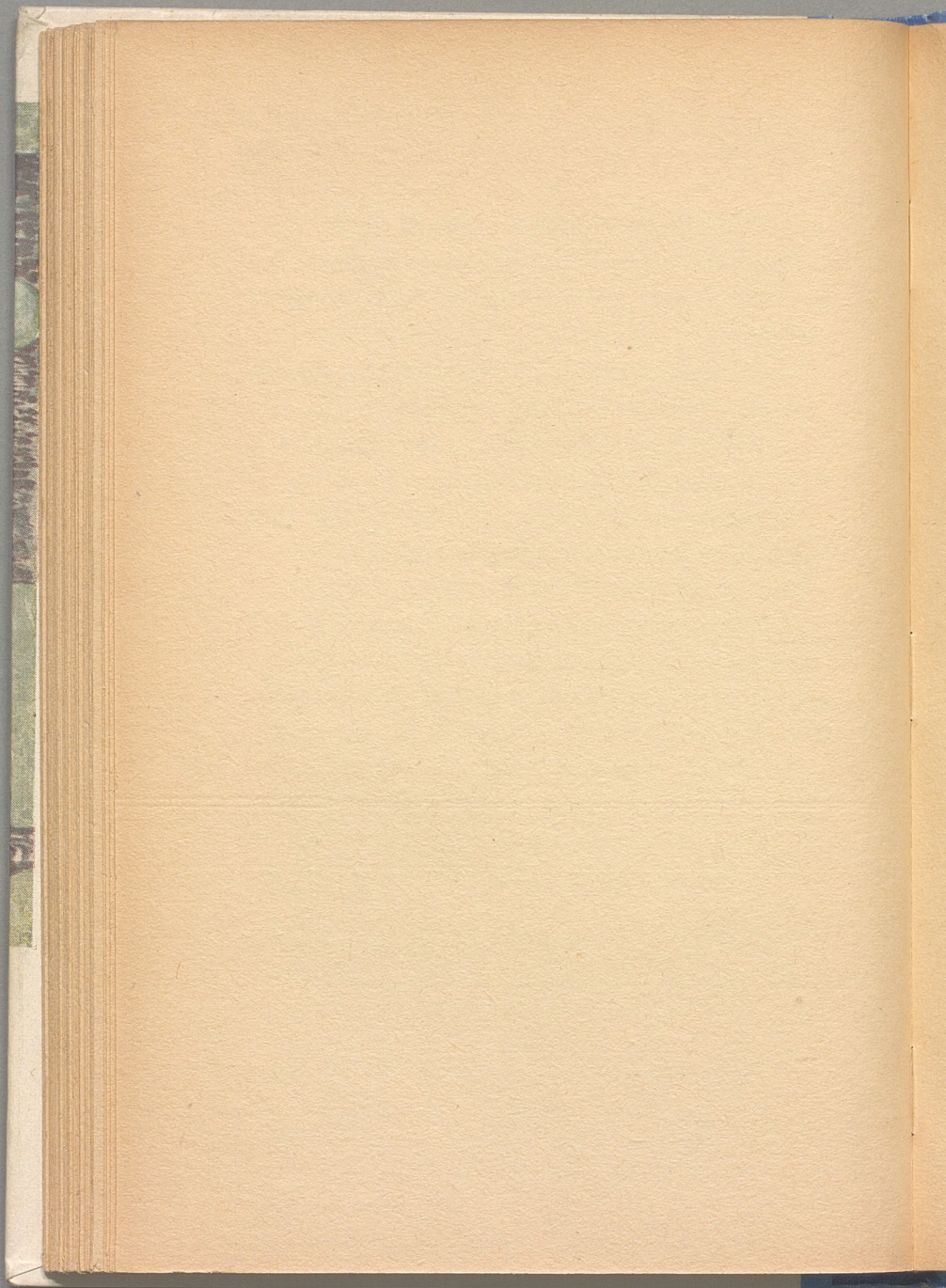
Pojkarna såg rådvilla ut. Nu hade de ju inga fiskar, men en groda kunde väl duga lika bra.

Men mamma var inte alls med om detta.

— Släpp genast grodan! befallde hon. Man skall inte hålla vilda varelser fångna. De trivs inte och det blir bara tråkigheter av sådant. Men ett akvarium med guldfiskar kanske ni kan få någon gång.

Nu släppte pojkarna Pelle. Han skuttade förtjust bort allt vad benen orkade med. Över ängen gick det i susande fart och snart gjorde han ett sista hopp ner i kärret. Först här kände han sig åter trygg.

— Nu vill jag bli en annan och bättre grodpojke, sade Pelle och kröp ner i boet.

TRITOMA TRANAS DEBUT

Tre par lätta fötter trampade försiktigt bakom videbuskarna. Det var pappa Spov som var ute och promenerade med sina döttrar. Mamma Spov hade redan för ett par veckor sedan tillsammans med traktens andra spovmammor givit sig iväg söderut. Spovmammorna är nu en gång sådana. De reser bara sin väg och så måste pappa ta hand om ungarna.

Pappa Spov hade minsann haft arbetsamma dagar de senaste veckorna. Det var inte precis något latmangöra at lotsa unga, livshungriga dunungar genom livets farligheter. Härtill fordrades både list, klokhet och mod. Ja, ibland hade pappa Spov måst ta ett nappatag med själva höken för att klara sina små.

Nu trippade, som sagt, hela familjen iväg utåt

myren mot familjen Tranas borg borta vid den torra, krokiga martallen. Ibland stannade pappa Spov för att rätta till dräkten eller plocka bort ängsull, som fastnat i fjädrarna. Med låg men bestämd röst uppmanade han sina flickor att uppföra sig väl, när de kom till det förnäma sällskapet. Kanske deras lycka kunde vara gjord om de skötte sig riktigt bra.

När de kom fram knackade pappa Spov med näbben tre gånger mot martallens stam, men då ingen svarade steg han beslutsamt in med ungarerna i släptåg. Inte en fågel syntes emellertid där inne, varför spovarna spatserade tvärs över golvet och gick ut på andra sidan.

Där höll herr Trana på att öva sina båda döttrar i dans. Tranflickorna svävade lätta och graciösa över gungflyt. Som ängsull, när det blåser, tänkte pappa Spov.

De var så upptagna av dansen att de inte lade märke till spovarna. Pappa Spov visslade därför litet diskret, och strax stannade dansen av och alla tre vände sig undrande mot de främmande. Den yngsta tranflickan blev förresten så förskräckt att hon föll ihop med ett litet skri.

— O, mitt hjärta, mitt hjärta, stönade hon. Jag trodde bestämt det var räven.

— Seså barn, lugna dig, tröstade herr Trana. Hur många gånger skall jag behöva säga dig att du inte behöver vara rädd för räven, så länge du är hos dina föräldrar.

Pappa Spov kände sig naturligtvis helt orolig över all uppståndelse han ställt till med.

— Åh, vördade herr Trana, jag ber tusen gånger om ursäkt. Det var egentligen aldrig meningen att jag skulle tränga mig på så här oförberett. Men, se saken är den, att jag hade tänkt fråga om herr Trana skulle vilja lära mina flickor att dansa? De vill så gärna. Och väluppfostrade och ordentliga är de också.

Men herr Trana slog ifrån sig med båda fötterna. Han kunde absolut inte ta emot flera elever i sommar. Se det hade förunnats honom en stor ära. En svala hade i våras haft med sig ett brev från chefen för fågeloperan i Nilen. Han hade skrivit och erbjudit herr Tranas äldsta dotter engagemang som premiärdansös hos honom i höst. Därför måste han nu träna sina döttrar både bittida och sent. Han ville ha heder av dem. Visserligen var den yngsta inte riktigt utvuxen

ännu, men den saken rättade ju till sig med tiden. Hon skulle i varje fall få följa med och visa sina färdigheter i höst. Ty det kanske skulle kunna bli en plats för henne också.

Pappa Spov blev alldeles tillplattad av den stora nyheten.

— Är det möjligt? viskade han andäktigt.

— Jojomensan, svarade herr Trana triumferande. Här har man slitit och släpat i alla sina dar, men nu kommer också belöningen. Det känns skönt för en far, när hans döttrar kommer till så stor ära. Men så har de också fått arbeta hårt, mina flickor. Ja, ibland har jag kanske rent av varit litet för sträng och fordrande.

— Ja, då kan jag så väl förstå herr Tranas avslag på min begäran, sade pappa Spov ödmjukt. Det är ju helt naturligt att det inte finns tid med mina döttrar.

— Nej, inte i sommar. Herr Trana svängde elegant med sina ben och fortsatte: För övrigt är det trångt på konstnärsgatan nu för tiden. Den är slitsam och full av besvikelser. Det är så mycket som egentligen aldrig kan läras. Tekniken går nog med flitig övning, men aldrig elden och glöden. Själens så att säga. Sådant måste

vara medfött. Därför kommer aldrig heller en medelmåtta någon vart. Men det finns ju många andra saker som edra flickor kan lära sig.

Pappa Spov svalde motvilligt dessa ord och tog så artigt adjö av herr Trana. De små spovflickorna neg djupt och traskade efter sin pappa. Men långt hade de inte hunnit förrän herr Trana ropade efter dem:

— Hallå, hallå! Det blir stor galaföreställning om lördag kväll. Mina flickor skall visa vad de lärt sig. Det blir i backen mellan hängbjörkarna. Herr Spov är hjärtligt välkommen. Tag flickorna med!

— — —

Hela natten till lördagen arbetade bävrarna med att lägga dansgolv till tranflickorna. De fällde stora trädstammar som de släpade ner till myren, och när de blev trötta satte de sig att vila i backen, medan de pratade med en liten älva, som gick omkring och satte papiljotter i hängbjörkarnas hår. Fröken Daggkåpa stod och öste upp läskedrycker, hackspettarna flög fram och tillbaka med feta larver och ekorrarna gned björkstammarna så att de glänste som silver. Och frampå morgonsidan när de yngsta älvorna gick

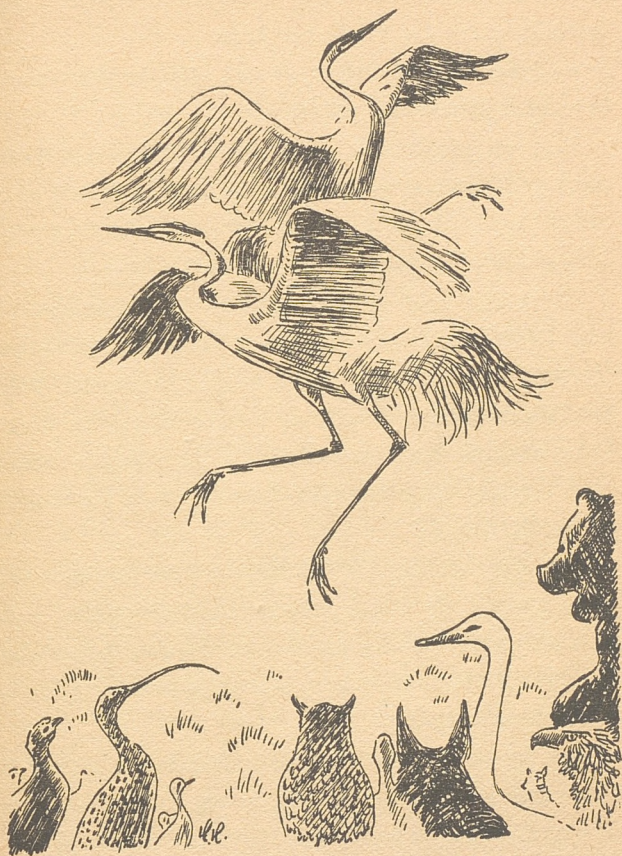
omkring och blåste ut lysmaskarna och drog papiljotterna ur björkhåret, då var allt i ordning. Den lilla älvan flög belåten hem till sin blomma för att få en stunds lugn och ro.

På eftermiddagen vinklade festplatsen av alla handa djur. Där var spovar och snäppor, kråkor, sångfåglar och änder. Den gamla förnäma kungsrörnen borta från bergsskrevan hade också infunnit sig. Ja, där hade till och med kommit gäster ända från ishavskusten. Och här och där bland buskarna stack en ståtlig älgkrona upp.

Spillkråkan var ceremonimästare och slog trumvirvel på en torr gran i närheten. Så harklade han sig och sade:

— Ni vet alla varför vi samlats hit i dag. Den högförnäma och snillrika herr Trana har varit nog vänlig att inbjuda oss. En stor ära har vederfarits hans äldsta dotter, den lika älskvärda som högt begåvade fröken Tritoma, som vi alla känner. Hon har vuxit upp här på denna enkla, svenska myr, men tack vare sin talang kommer hon nu att få resa långt bort i världen och skörda mycken ära. Jag föreslår att vi höjer ett fyrfaldigt leve för henne. Leve hon!

— Hurra, hurra, hurra, hurra, svarades det i

Herr Tranas döttrar svävade in under öronbedövande jubel.

olika röstlägen. Och en gammal mager kråka i sliten schalet kände sig helt rörd. Stora tårar trillade utför hennes bröstkrås.

— Han kan då lägga ut det, spillkråkan, sade hon med darrande stämma.

Men nu uppträdde herr Trana själv och sade några väl valda ord. Sedan klappade han i sina vingar och de båda döttrarna svävade in under öronbedövande jubel.

Först dansade de ett nummer tillsammans, så kom då äntligen huvudnumret, Tritomas solodans. Systemen drog sig då tillbaka höljda i blommor. Alla kastade nämligen blommor över henne, alla utom Pelle ekorre. Han kastade i stället omogna ollon, men för det tilltaget fick han ett nyp i svansen av spillkråkan.

Tritoma svävade nu behagfullt över dansgolvet. Hon gjorde de mest halsbrytande konster och publiken satt i andlös spänning. Så stod hon stilla ett ögonblick, medan hon hämtade krafter till ett ståtligt luftsprång.

Men just i samma ögonblick råkade Pelle ekorre titta upp mot en gran i närheten. Där fick han se något som gjorde honom alldeles stel av skräck. Han började smacka för full hals:

— Mården, mården! Se upp för mården!

Nu utbröt fullständig panik. Alla sökte rädda sig för ärkefienden. Inom ett ögonblick låg festplatsen tom. Det var bara den minsta lilla älvan kvar. Hon var inte alls rädd för mården, ty älvor brydde han sig inte om.

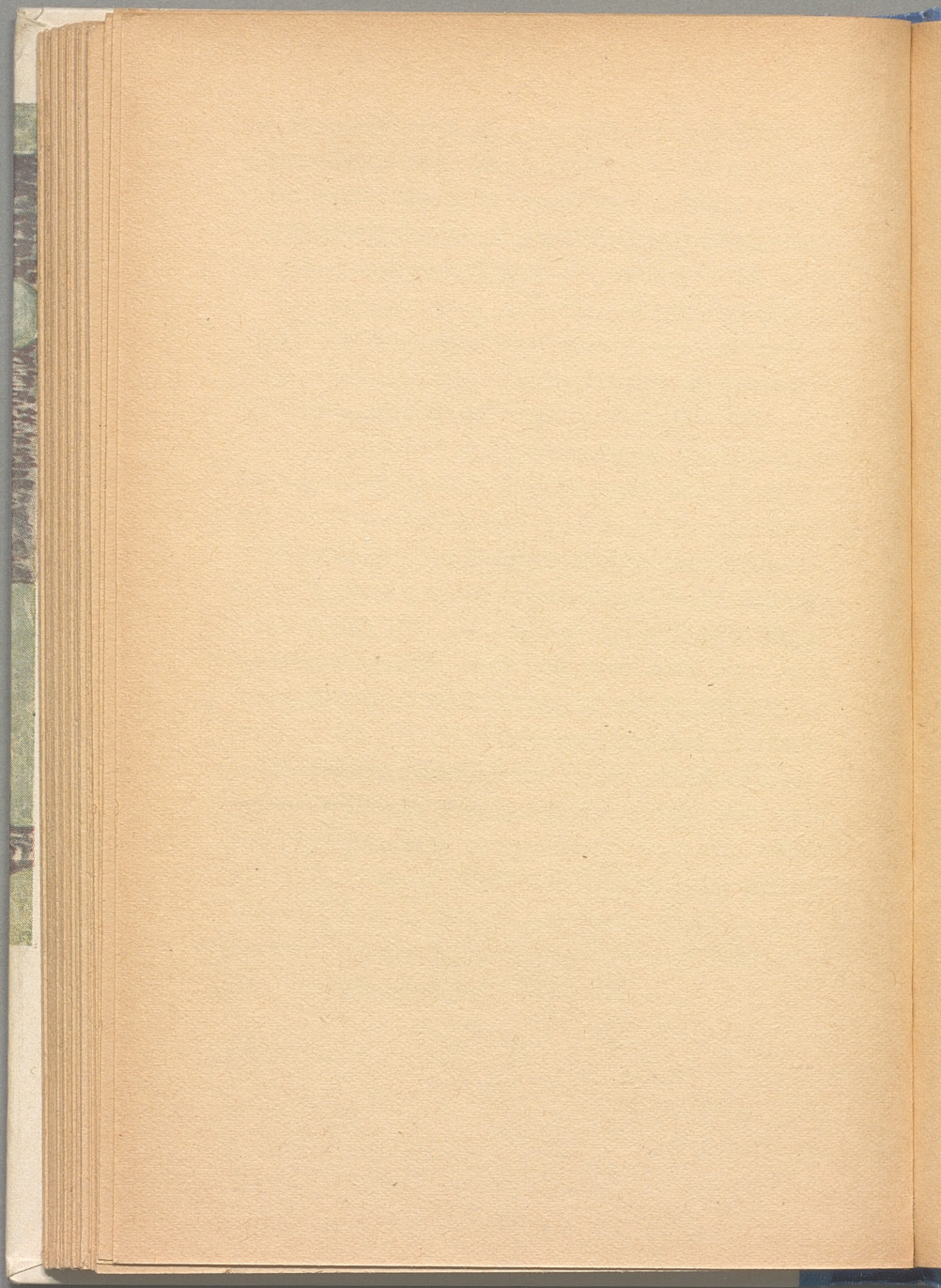
Men inne hos herrskapet Trana satt den unga Tritoma och grät bittert.

— Bu-u-uh, alltihop blev förstört. Jag fick ju varken blommor eller applåder, bu-u-uh!

Herr Trana tröstade sin dotter så gott han kunde.

— Kära du, sade han, jag har ju sagt dig att konstnärslivet inte är någon dans på ängsull. Det är ständigt fyllt av besvikelser, och dem måste man söka bära med jämnmod. Trösta dig med att det säkert blir bättre till hösten. Torka dina tårar och tag nya tag.

— Ja, du har väl rätt som alltid, svarade Tritoma och torkade med vingspetsen bort tårarna. Sedan gick hon ut på myren igen och började öva sina danser.

LASSE GREJHOJTARE

Midsommarafton var inne. Solen sken från molnfri himmel, och överallt gjorde man fint. Barnen byggde lövsalar, förstugor och trappor smyckades med lövruskor, och nere på herrgårdsängen restes majstången.

Lasse Grejhojtare höll sig mest till fruntimren denna dag. Varhelst ett kjoityg visade sig var Lasse strax hack i häl efter. Han lyssnade intresserad till deras prat om allehanda vidunderligheter, som skulle ske på natten. Men fruntimmerna blev misstänksamma, när de såg Lasse i närheten, ty alla skall veta att den pojken inte precis var känd för något gott.

— Vad kan han nu ha för rackartyg i kikaren? undrade de.

Lasse var son till herrgårdens rättare, Grej-

hojtarn kallad. Och därför kom också Lasse att få heta Lasse Grejhojtare. Fast i verkligheten hade han naturligtvis ett helt annat efternamn.

Han var känd som den vildaste och mest uppfinningsrika upptågsmakaren i trakten, och varhelst han visade sig fanns det alltid all anledning att se upp. Nu var han elva år fyllda, kraftig och spänstig för sin ålder. Den hemmagjorda pilbågen hanterade han lika bra som någonsin Vilhelm Tell, kastade sten med aldrig svikande säkerhet, simmade som en säl och kunde klättra i träden som en apa.

I dag verkade emellertid Lasse ovanligt snäll. Han ville bara lyssna till alla samtal om korsvägar, sju blomster och annat midsommarskrock.

Under kvällsmjölknigen satt han nere i lagårn. Där talades vitt och brett om hur man skulle få se sin tillkommande.

— Nej, de säger jag då, att en äggvita i ett vattenglas är det säkraste, sade en sjömanshustru. Jag satte en midsommarnatten för tio år sen. På morron såg jag ett stiligt skepp alldeles tydligt. Jag fick också en sjöman.

— Men jag för min del tror allt bättre på att sitta i en korsväg, inflickade en annan. Sanna

mina ord. När jag satt där en gång i tiden, kom min Emil alldeles livslevande fram och hälsade. Det där med sju blomster tror jag inte på, det försökte jag så många gånger...

— Nej, det har jag också försökt, tillade en statarhustru. Men di säger att en måste ha alrunan med.

— Ja si, det måste man. Och den vaktas av trollen. Då är det säkrare att sätta sej i en råg-åker.

Så där pratades det fram och tillbaka. Det där med sju blomster tyckte emellertid Lasse lät lockande. Litet spännande var det också. Nog skulle han få tag i alrunan. Han var minsann inte så rädd av sig. Inne i djupaste skogen växte den. Man måste gå alldeles ensam och fick varken skratta eller prata. Detta var en uppgift för karlar och inte för fruntimmer, tänkte Lasse föraktfullt.

Vid mörkningen smög han sig iväg. Trasten och rödhakarna sjöng på sista versen och inifrån åkern hördes då och då kornknarrens knarp, knarp, knarp. Långt borta ropade en uggla. Ho-o-o-oh, lät det. Folk sade att det var haren, men Lasse visste nog att de tagit fel.

Snart var han inne i skogen. Stigen gick mellan spöklika stammar. Till en början var det svårt att treva sig fram därinne i mörkret, men han vande sig snart.

Allt längre in gick färden, men ingen alruna syntes till. Inte ens ett troll eller någon vätte. Här och där slog en stark doft av nattviol emot honom och nattfjärilar törnade mot ansiktet. Tröttheten började också göra sig gällande. Och sanningen att säga var det litet kusligt.

Utan att han begrep hur det tillgick, började Lasse fantisera om björnar och vargar, fast han så väl visste att inga sådana djur fanns i trakten. Han jagade upp sig allt mera. Så började han springa.

En gren knakade någonstans i närheten. Björnen? Lasse stannade och lyssnade. Jo, nu hörde han tydligt ett stort djur nalkas, kanske rent av flera. Ängsligt spanade han efter ett träd som var lämpligt att klättra upp i. Men nu var djuren — att det var flera hördes tydligt — alldeles inpå. Lasse kröp därför hastigt in i en tät buske. Hjärtat hoppade våldsamt i bröstet.

Men det var bara en älgko med sina två kalvar.

Kon fnyste till som om hon fått vittring av pojken, och så satte de iväg i litet snabbare lunk.

Lasse drog en lättadens suck. Han kände sig nog också litet skamsen — tänka sig att bli så rädd för älgar. Nåja, ingen hade ju sett honom.

Tröttheten började ta överhanden. Han satte sig på en tuva. Det kändes så skönt. Benen surrade och huvudet kändes blytungt. Lasse sjönk ner allt djupare och slöt ögonen . . .

Det blev plötsligt så varmt och behagligt omkring honom. Solen stod högt på himmelen och grässtrånas vippor nickade och glänste som silver av morgondaggen. De liknade höga palmer och själv var Lasse inte stort större än en fluga. Med möda arbetade han sig fram genom vilda snår av gräsrötter. Ibland mötte han myror. Underliga myror. De gick på två ben alldeles som människor och hade kläder. Men argsinta såg de ut. Lasse tordes inte komma dem för nära.

Där strövade också andra farliga djur i denna djungel, där alla tycktes trakta efter Lasses liv. De spelande gräshopporna liknade stora jättar, och när han plötsligt mötte en vårtbitare trodde sig Lasse stå framför ett urtidsvidunder. Han smög försiktigt förbi och var härvid nära att rusa

rakt i famnen på en spindel. Aj, aj, aj, vad där var farligt.

Plötsligt föll en fladdrande skugga över honom. Det kändes som en orkan av vingslaget efter en stor fågel, som slog ner och grep Lasse i sina klor.

Så fick han göra en luftfärd högt över grässtråna till fågelns bo i en tuva ett stycke därifrån. Där sträcktes genast fyra hungriga fågelungegap girigt emot honom.

— Nu är min sista stund kommen, tänkte Lasse.

Men ingenting farligt hände. Fågeln satte bara ner honom på kanten av redet. Det visade sig vara ett lövsångarbo. Men det var fasligt vad de var stora.

— Vad är du för en? frågade lövsångarmor.

— Jag är Lasse Grejhojtare, stönade Lasse. Gör mig inget illa. Jag skall aldrig mer röra edra bon.

— Jaså, du är Lasse Grejhojtare! Ja, dig har jag sannerligen hört talas om många gånger. Men aldrig för något gott. Gjorde jag rätt, så skulle jag ge dig åt mina ungar. Se så hungrigt de gapar efter dig!

Lasse tittade rysande på de fyra röda gapen.

*Fågeln satte ner Lasse på kanten av boet, där fyra röda fågel-
ungegap sträcktes mot honom.*

En liten knyck på halsen bara, och han skulle befinna sig i fågelmagens mörker.

— Nej, nej, ropade han ångestfull med gråten i halsen. Nej, snälla fru lövsångare. Jag skall säkert bli en snäll pojke.

— Kan man lita på det?

— Ja då.

— Nå, du skall få slippa undan för denna gång. Men kom ihåg att du håller ditt löfte, annars skall det gå dig illa.

— Tack, tack snälla fru lövsångare, jublade Lasse och snodde iväg så fort benen kunde bära honom.

Långt hade han emellertid inte hunnit förrän en massa trollsländor började kretsas över gräset där han var. De liknade jätteflygplan. Lasse kunde också höra vad de pratade om.

— Här luktar människa, sade de. Här luktar Lasse Grejhojtare.

— Ja, tyckte jag inte. Var är han?

— Åh, om vi får tag i den drummeln...

Lasse började skaka i knäveckan. Han kröp långt in i mörkret under några stora skräppeblad, men trollsländornas osvikliga luktsinne spårade ändå upp hans gömställe till slut. En hotfullt surrande slända grep honom mellan sina kraftiga saxkäftar och så blev det räfst och rättarting.

— Vad skall vi göra med honom? frågade den som höll Lasse.

— Kasta honom i kärret, så får våra larver äta upp honom, surrades det allmänt.

— För lindrigt, tyckte domaren.

— Sätt fast honom på en tjärblomma, så svälter han ömkligt ihjäl och vem som kommer där förbi kan begabba honom, föreslog en annan.

— Ge honom till mat åt silesåret.

Lasse ångrade bittert att han många gånger

slagit med käppar efter sländorna. Han började gråta och klaga:

— Snälla sländor, låt mig vara. Jag skall aldrig göra er illa mer.

— Tro honom inte, tro honom inte! surrade alla sländorna i munnen på varandra.

— Ingalunda, lugnade den slända som höll i Lasse. Det bästa blir nog att jag äter upp honom genast.

— Bravo, bravo, svarades i korus och sländans ögon fick en lysten glans. Lasse slöt ögonen...

Men just då trängde sig en gammal slända fram genom den larmande hopen, som vördnadsfullt vek åt sidan.

— Låt pojken vara, sade hon. Jag skådar verklig ånger i hans skräckslagna ögon. Han har redan fått tillräckligt hårt straff. Lövsångarmor har också haft honom om hand.

Efter ett surrande beslöt också de andra att släppa pojken. Såvida humledrottningen borta vid dikesrenen inte hade något däremot.

Ja, så fick då Lasse åka på ryggen av en slända bort till humledrottningens borg. Där utanför satt en arbetshumla på vakt.

— Stopp! ropade denna. Vem söks?

— Vi är här med Lasse Grejhojtare och vill träffa drottningen.

Då släpptes de in i gången men bevakades passligt av vakterna. Längre in i gången surrade två humlor. De tjänstgjorde som fläktar för luft-cirkulationens skull.

Gång på gång anropades de av nya vakter, och alla kom fram och luktade på Lasse.

Drottningen satt i den innersta salen och pysslade med ägg och larver. Hon var gammal och nästan hårlös. Lasse bockade sig artigt och bad att få slippa fri.

— Du ser ångerfull ut och är kanske trots allt inte så elak som det kan verka. Lovar du att aldrig mera täppa till våra hål?

Det lovade Lasse.

— Ser du, fortsatte drottningen, sådant ofog gör samma skada som om en jätte skulle spika för edra dörrar och fönster med pansarplåt. Det skulle nog inte ni människor tycka om, eller hur?

— Ne-ej.

— Nå — ser du, ni människor har mycket större nytta av oss humlor än ni själva riktigt kan förstå. Det är vi som för omkring frömjölet åt klöverblommorna. Hur framstående ni än är,

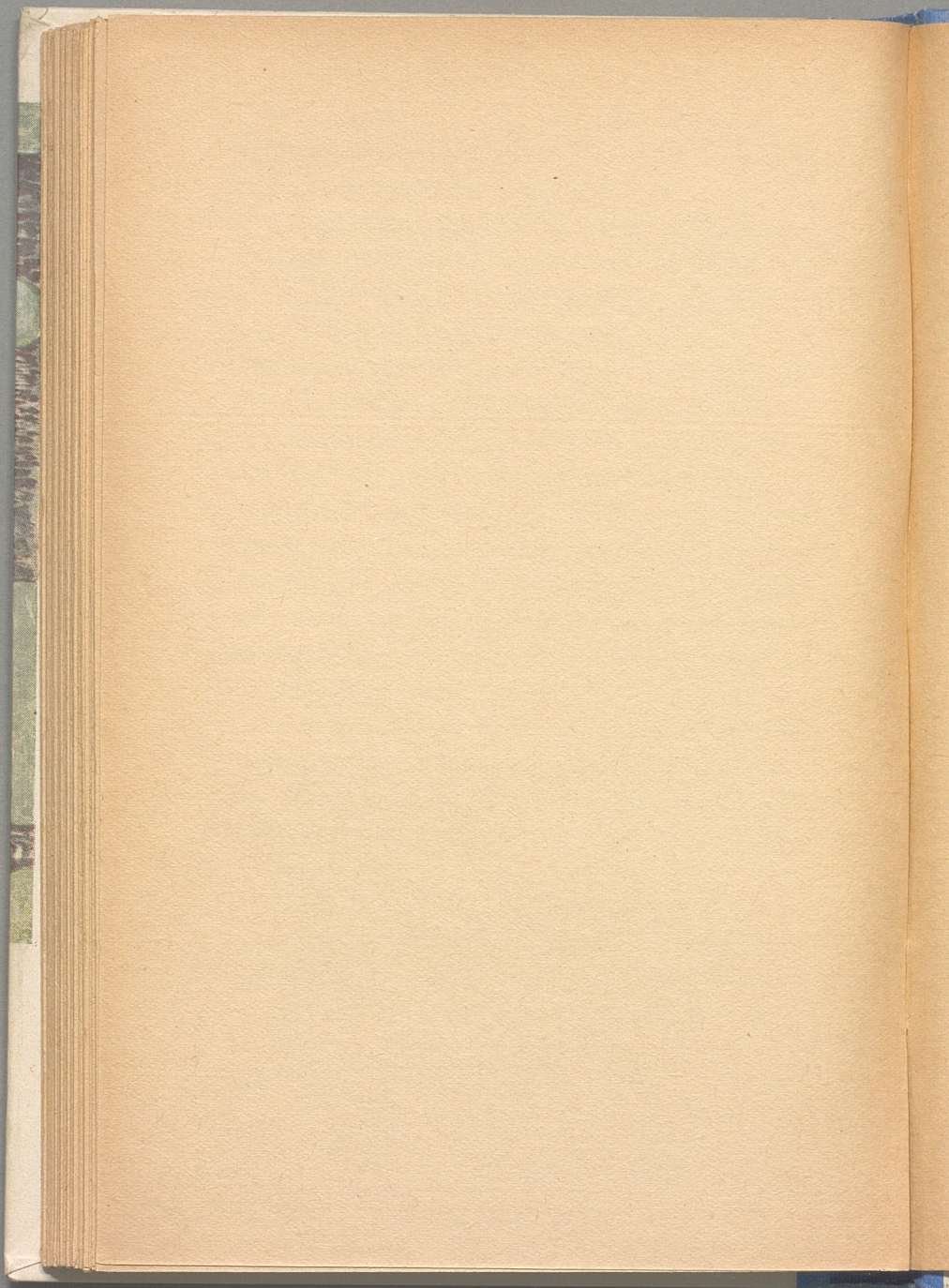
så kan ni troligen aldrig lära er den konsten ordentligt. Men klöver kan ni inte undvara. På många ställen där ni utrotat eller jagat humlorna har ni heller ingen klöver. Berätta det för dina vänner, när du slipper lös!

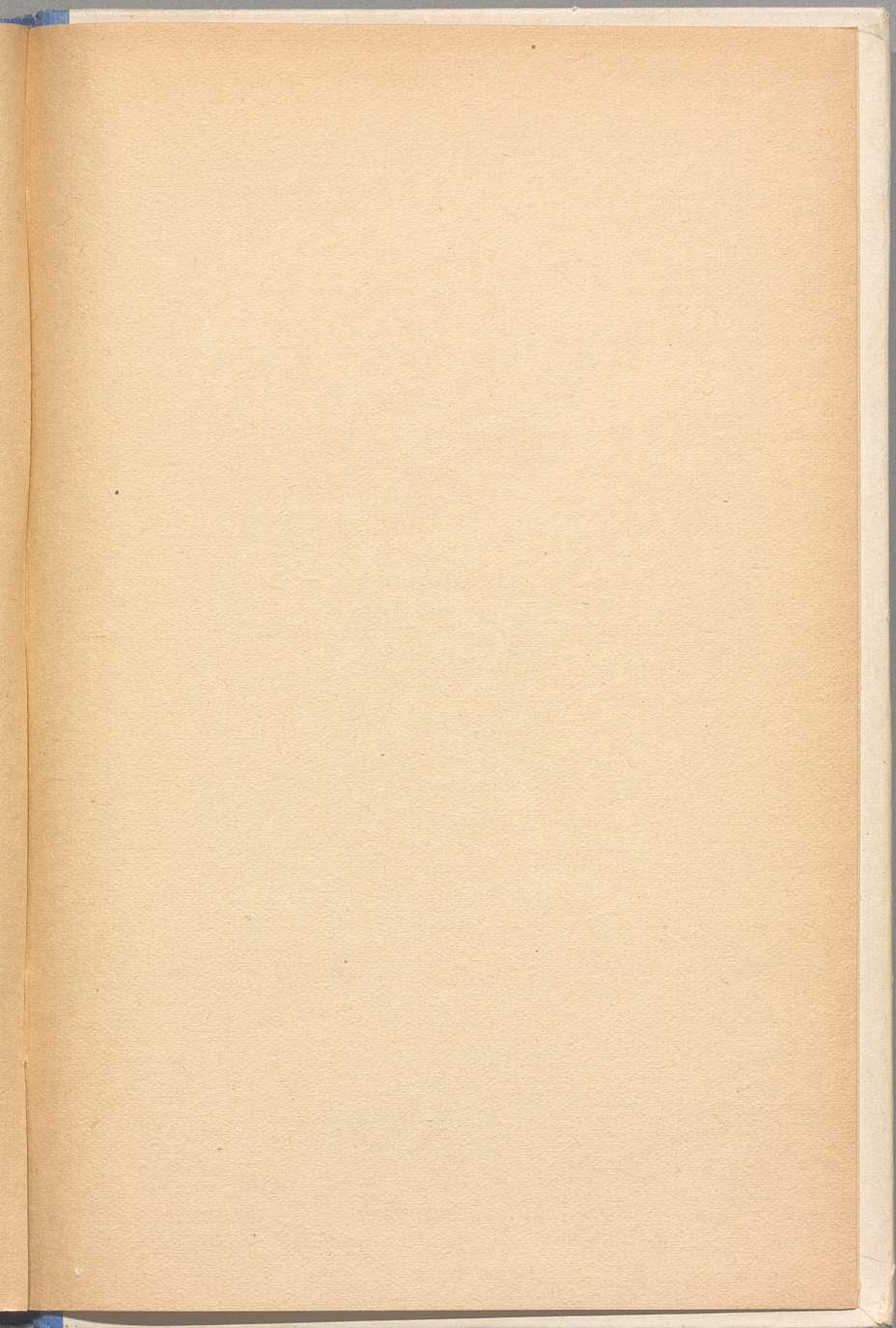
— Ja, snälla drottningen.

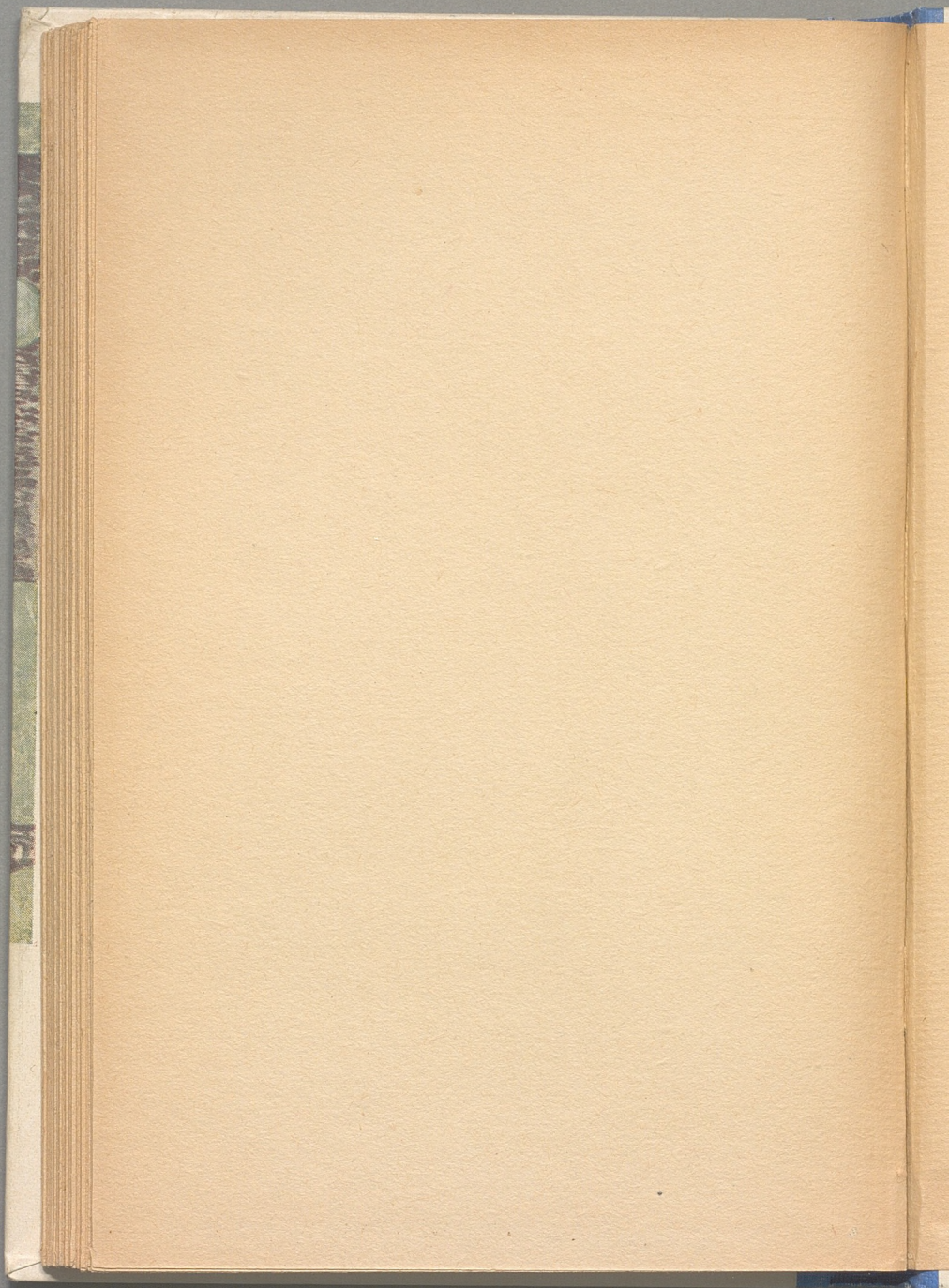
— Du kan också komma ihåg att ingenting i naturen är betydelselöst. Adjö med dig nu, och lycka till.

Något tillstudad men glad över att han fått behålla livet traskade nu Lasse ut i solen igen. Det kändes något irriterande med det starka ljuset. Han gnuggade ögonen och såg sig omkring. Men vad nu? Han satt ju fortfarande kvar på tuvan i skogen. Visst, det var ju frågan om sju blomster — alrunan. Lasse hade bestämt slumrat till ett slag. Ja, så var det nog.

Nu stod solen redan över trädtopparna i öster. Natten var slut och Lasse stövlade hemåt fast besluten att aldrig göra levande varelser något illa.

schreiner
Group

10000000020793

LÄSESALSLÄN

Kungliga biblioteket

Goda barnböcker

- 209 Bibin: Tusse Ludd.
229 Björk: Peter Klåfinger.
236 Blyton: I sägans värld.
316 » Lyckosagor.
232 » Sagoriket.
317 » Små sagostunder.
235 Holmström: Bobby.
245 » Bobby växer upp.
314 Sjöblom: Andungen Nalin och andra sagor.
262 Thörne: Pelle och Ruff.
208 Toijer: Ekorrhjulet i Stora-Skogen.
315 Wennerberg: Bergakungens matta och andra sagor.

Samtliga böcker äro illustr. och kart.

A/B Lindqvists Förlag

www.books2ebooks.eu